

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. HAVONTA EGYSZER MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 100 Lei.
Tagoknak tagsági díjjal évi 60 Lei.
Egy szám ára 5.— Lei.

FŐSZERKESZTŐ:
TELEKI ADÁM gr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Andrei Mureşan 10.
Telefon: 21-58.
Póstatakarék csekszám 49181.

A népek versenye.*

Irta: **Máriaffi Lajos.**

A tanfolyamnak az a célja, hogy rámutasson a gazdálkodás új és még ismeretlen módszereire, amelyek a mezőgazdaság fejlődését tetemesen fokozzák. Ha meg akarják őrizni, sőt gyarapítani az ősök által örökölt rögöt, — ami pedig mindnyájunk egyik legelső kötelessége —, akkor nem folytathatják a gazdálkodást azokkal a régi, elavult módszerekkel, amelyeket apáink és nagyapáink gyakoroltak, hanem haladniuk kell a korrallal. Az a nép vagy nemzet, amely nem tud vagy nem akar haladni az idővel és elzárkózik a fejlődés elől, menthetetlenül lemarad a népek nagy versenyében és önmaga mondja ki a halálos ítéletét. Ezt a történelem számos példája mutatja, — a jelenben az óriási kínai nép tragikus élet-halálharcánál. De láthatjuk azt is, hogy országunk többségi népe, a román nemzet is egy nagy megújodáson megy keresztül és lázasan keresi az új utakat és módokat, amelyekkel jövőjét, életlehetőségeit, erkölcsi, szellemi és anyagi kifejlődését a népek nagy versenyében biztosíthatja.

Mennyivel inkább van erre nekünk, kisebbségi sorsban élő erdélyi magyaroknak szükségünk, akik mögött nem áll egy állanhatalom nagy anyagi és szellemi erőforrásaival, hanem csak saját erőnkre vagyunk utalva, hogy eleget tehesünk itt, ezen a földön annak a történelmi hivatásnak, amelyet az Isteni Gondviselés számunkra kijelölt.

Végül célja volt ennek a tanfolyamnak, hogy megteremtse Önökön keresztül e vidék egész magyar gazdatársadalmát és az EGE

között azt a lelki és szellemi kapcsolatot, amely a jövőben a közös munka alapját fogja képezni.

Az EGE anyagiakban kevésbé támogatja a magyar gazdatársadalom erőforrásait, de gyarapítja azokat szellemi és erkölcsi értékekkel, amelyek közvetve ugyanazt a célt szolgálják talán lassabb ütemben, — maradandóbb eredménnyel.

Most kézhez veszik az EGE látogatási bizonyítványait. Legyen ez a bizonyítvány az EGE szeretetének záloga, amely mindig emlékeztet arra, hogy Önök mögött egy erős magyar szervezet áll, amely szent magyar célok szolgálatában szeretettel ül keblére minden becsületes magyar gazdát; amely szervezetnek vezetői féltő gonddal örködnek érdekeik felett és készek segítő-kezet nyújtani minden arra rászoruló gazdatestvéreiknek.

De legyen ez a bizonyítvány elkötelezés az Önök részéről is, hogy mindazt, amit ilt hallottak, tanultak, kiviszik a gyakorlati életbe, jó példát mutatva többi gazdatársaiknak és egy elkötelezés arra, hogy lelkes hívei maradnak az Erdélyi Gazdasági Egyletnek és azoknak az eszméknek, amelyeket zászlójára irt és amelyek hivatva vannak egy szebb, egy jobb magyar gazdajövőt megteremteni itt, Erdély drága, őseink munkájával és verejtékétől megszentelt földjén.

Adja az Isten, hogy ez így legyen!

*) **Máriaffi Lajos** EGE alelnök elmondta a mezőmadarasi tanfolyam záróvizsgáján.

Február hó.

I. A szántóföldön.

Fagymentes időben folytatjuk az ősze elmaradt földek szántását. Ebben a hónapban hordjuk ki a trágyát, de azt ne tegyük kupacokba, hanem rakjuk szarvasba a föld szélén. A tetejét földeljük le. Amennyiben huzamosabb ideig vastag hóréteg volna vetéseinken, járassuk meg, hogy nehogy kipájon a vetés alatta.

II. Rét és legelő.

Nedves, savanyu talajokon ebben a hónapban szórjuk a meszet. Végezzünk a réten és legelőn műtrágyázási kísérletet olyanformán, hogy 4×4 öl nagyságu területre szórjunk ki 1—1 kg. különböző műtrágyát. Ahol a fü legnagyobb lesz, a talajunkból az a tápanyag hiányzik, amit a következő évben holdanként 100-szoros (1 q) mennyiséggel pótolunk.

III. Állattenyésztés.

Lovaknál és szarvasmarháknál az istállóban és tisztántartásán kívül, csupán a gondos takarmányozásra vigyázzunk. Az erjesztő, csöves csalamádé kitünő erőben tartja fejősállatainkat és sok vidéken annyira kiépültek tőle az őszi szántással elgyötört ökrök, hogy azokat busás haszonnal értékesíthették.

A sertésenyésztésnél februárban a malacozással van dolgunk. Malacozás előtt tartasuk valamivel jobban a vemhes kocákat, hogy elősegítsük a tőgy tejelőmirigyek kifejlődését. Közvetlenül malacozás előtt néhány nappal vonjuk meg a bő takarmányt. Malacozás után a fenntartó szükségleten kívül adagoljunk a kocáknak minden malac után ½ kg. abrakot. Ezáltal biztosítjuk a bő tejképződését.

Gondoskodjunk a háziállatok mérszós szükségletéről. Fiatal állatoknál adagoljunk foszforsavas takarmánymeszet, idősebb állatoknál iszapolt krétát. Naponta minden 100 kg. élősúlyra 50 grammot számítunk.

IV. Kertgazdaság.

Enyhe időben folytassuk a faiskolában, vagy zártkertünkben a föld forgatását. Ebben a hónapban szedjük le a gyümölcsfákon visszamaradt gyümölcsbábokat és hernyófészkeket. A gombabetegség által elpusztított bábhoz mindig nyessünk az egészséges

ágrészből is egy darabot. A fehér havon jól meglátszik a lehullott ágrész és azt könnyűszerrel összeszedhetjük és elégethetjük. A faiskolában nedves homok közé rétegezzünk dió, kajszin, őszibarack és keserümanduia magot. Az oltványokat biztosító csapra metsszük vissza. A konyhakertben sárgarépat, petrezselymet, feketegyökeret, korai borsófajtákat állandó helyükre kivethetjük. A hó végén készítünk melegágyat.

V. Szőlészet — borászat.

A fák oltásához szükséges anyagot ebben a hónapban készítjük elő. A szőlőben befejezzük a karózást és kiássuk a pótláshoz szükséges gödröket. Ide tavasszal gyökéres oltványt ültetünk és az év folyamán különös gondossággal kezeljük azokat. A szőlőmoly álcája az öreg tőkék kérge alatt telel. A tőkék kergének lekeféálásával csökkentjük a moly-veszedelmet.

VI. Vadászat.

A fő vadászydény már január 15-én befejeződött. Vadkaesán kívül semmire sem vadászhatunk. A hónap végén esetleg megkezdődik a szalonkahuzás. Pusztítsuk hasznos vadaink ellenségeit.

VII. Számvitel.

Az EGE-nél a számviteli könyvek vezetésére számos kisgazda jelentkezett. A leltározást a múlt hó első felében elvégezték. Újév óta pontosan vezetik a munkanaplót, a pénzbevételek és kiadások naplóját és a háztartási naplót. Ezúton is kérjük, hogy a január havi sárga színű másolatokat február 5-ig küldjék be az EGE címére, Cluj, Strada Andrei Muresan 10., a kiküldött visszacímzett borítékok felhasználásával.

VIII. Gazdakörök.

A gazdakörök folytatják a gazdasági megbeszéléseket; közösen elhatározzák, hogy milyen nemesített vetőmagvakat rendelnek. Kiállítási anyagot küldenek be Kolozsvárra a február 20—26 napjain tartandó vetőmagkiállítás és vásárra. Ezen a vásáron a különböző vetőmagvakat is beszerezhetik a gazdák. Amennyiben a gazdakör nem rendezett tanfolyamot, szervezzen csoportos látogatást a legközelebb eső község tanfolyamára. A látogatást a gazdakör jelentse be mindig előre a tanfolyam-vezetőnél.

NÖVÉNY- TERMESZTES TRÁGYÁZÁS

Kedves Gazdatársaim!

Pusztakamarás, 1938 január 21.

Volt néhány komoly hideg napunk s ez egytel több ok arra, hogy megvizsgáljuk a vetőmagnak félretett kukoricánk csiraképes-ségét. Tudott dolog, hogy 24 C° aluli hideg-ben a kevésbbé száraz tengerik csiraképes-sége sokat szenved. Epen ezért nagyon he-lyes, hogyha a vetőmag tengerinket ugy rak-tározzuk el, hogy mire beállanak a nagy hi-degek, jól kiszáradjon. Nemcsak a kukorica vetőmagunk csiraképes-ségét kell megviz-sgálnunk, hiszen más téren is érhetnek kelle-metlen meglepetések. Akinek bármilyen ok-ból kifolyólag nincs megfelelő vetőmagja, illetve vetőgumója, az E. G. E. 1938 február hó 20—26. között megtartandó kiállításán be-szerezheti. Ez alkalommal a feleslegét is érté-kesítheti.

A zöld takarmányozás folytonosságában, továbbá a télire bevermelt (silózható) takar-mányok sorában komoly szerepet játszik a család. Nagyon fontos tehát, hogy nagy tömeget adó, magasra nőő és sok fiókot hozó kukoricát vessünk, amilyenek pl. a Timár-féle, Portocale, Penssylvaniai, Fehér-bánkúti lófogu stb.

A vetőmagvagról való gondoskodás a ta-vaszi vetési munkálatoknak csak egyik fő-részt képezi. Másképen is elő kell készülnünk a nagy küzdelemre. Előmotoraink, — az óriási munkát végző igás állataink, — le-gyenek jó, munkaképes állapotban. Tartsuk jól őket, s ha tehetjük, pihentessük is meg egy keveset, mert soha sem tudjuk, hogy az időjárás kedvezőtlensége miatt nem szük-séges-e igen rövid idő alatt sok munkát elvé-gezni. Hegy alatt hiába abrakol az ember, ha nem készíti elő állatait a nehéz munkára.

Földművelő szerszámainkat is hozzuk rendbe. Az ekét tavasszal tulajdonképen nem volna szabad használni, de sajnos, sokan vagyunk, akik előszedjük — s ha már szük-ségünk van rá, hát legyen jó! Elkopott, la-pos vasat cseréljük ki s nem ért, ha kettő is van belőle, hogy míg az egyiket élezik, a másikat használjuk. A hosszúvas is legyen jó éles és nézze meg mindenki az eke taligá-ját, nem kotyog-e a kerékfő a tengelyben na-gyon, mert az ilyen tengelyt hiába kení. A legdrágább kenőcs a nyikorgás. Akik oldalas helyen gazdálkodnak, ne kinlódjanak kerülő

ekével, hanem szerezenek be váltóekét, hi-szen ma már lehet kapni fagerendelyre és vasgerendelyre szerelhető kitünően működő váltóeke testet és így szerezhethünk váltó-ekét, anélkül, hogy új ekét vásároltunk volna.

Boronánk foga legyen jó hegyes és lehe-tőleg hosszú, hogy dolgozza meg jól a föld-ünköt. Talajsimitó extirpator Gruber, lud-talpu borona, mind hasznos, jó szerszámok, de akinek nincsen, annak egy igazi jó borona sokat segít és még többet a most már általá-nosan elterjedt lókapa, — őszi-szántásaink el-munkálásában. Hengert, aki csinál, az há-rom tagut csináljon, — az egytagu nem so-kat ér, mert nem ingadozhatik eléggé a talaj felületéhez. A henger különben már azok közé a gazdasági eszközök közé tartozik, mely-lyekből több gazdának is elég egy, mivel nagy a munka teljesítménye. Hál Istennek, vannak olyan gazdaköreink, melyek tár-csás boronával is rendelkeznek, de legtöbb helyen el van romolva a szállító készüléke, ami annál nagyobb baj, mivel akár tárcsá-kon szállítjuk, akár szekérre rakjuk, — egy-formán sokat romlik. Mindkét szállítási mód helyett ideiglenesen használjunk két jó erős csuszatófát, amíg rendes kerekes szállító készülékről gondoskodhatunk.

Általában szedjük rendbe, olajozzuk, zsi-rozzuk, fessük be földművelő szerszámain-ka-t, eszközeinket, gépeinket, mert igazolva látszik a mondás, hogy „jó szerszám fele munka“. Többi szerszámaink, gépeink viz-sgálása közepette ne feledkezzünk meg vető-gépünkről sem. Jó vetőgéppel öröm a mun-ka, de olyannal, amelyikkel hol ezért, hol azért meg kell állanunk, kinszenvedés. A ke-vésbé észrevehető hibák között vizsgáljuk meg, hogy minden cső egyformán vet-e és hogy a vető csoroszlyák talpa nincsen-e el-kopva annyira, hogy még tulterheléssel sem megy eléggé a földbe, — mert az ilyen gép sok magot hagy ki.

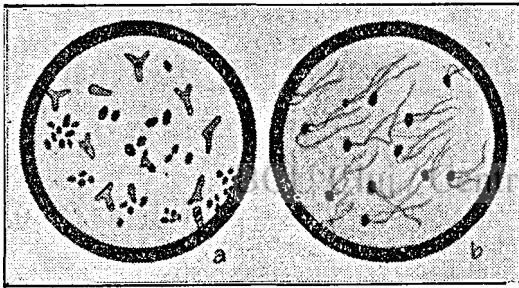
Azoknak a gazdatársaimnak, akik ta-vasszal is használnak szuperfoszfátot, fel-tétlenül ajánlom kombinált sorvetőgépek beszerzését, amelyekkel együtt vethetjük sorba ugy a vetőmagot, valamint a szuper-foszfátot. Soros vetéssel ugyanis sokkal job-ban érvényesül.

Szász Ferenc.

A szójabab helyes termesztése és ápolása.

Irta: Telegdy László.

Ma már Erdély melegebb vidékein, de különösen az Aranyosszék és Mezőség jobbminőségű talajain — nagyobb gazdaságaink mellett — több és több közép- és kiscgazda termesztja a szójababot. A termesztési eredmények meglehetősen jók, sőt — helyenként a nagyobb gazdaságokban — igen jók. Kiscgazdánk terméseredményei azonban, sajnos, gyakran nem kielégítőek. Az alacsony holdankénti hozamnak főoka a helytelen talajmegtanulás és a szójabab-vetésnek helytelenül és szűkmarkuan alkalmazott ápolása, annak fejlődési időszakában. Azt hiszem, tehát, nem végzek felesleges munkát akkor, midőn lapunk hasábjain — ha a helyszüke miatt kissé röviden is — megkísérlem a szójabab helyes termesztésére és ápolására vonatkozólag némi utbaigazítással szolgálni.

Igy néznek ki a szója gyökerével vegyes háztartásban élő parányi élőlények — baktériumok — górcsóval (mikroszkoppal) erősen nagyítva, a) *Rhizobium japonicum* nevű baktérium különböző alakjai, b) élő baktériumok egy oltott szója földben. (Dr. Kornfeld rajza).

A jó szójabab-termésnek egyik fontos feltétele az idejében végzett, őszi mélyszántás. A szójabab erős gyökérzetű növény, hajszálgyökerei mélyre hatolnak, tehát mélyen meglazított talajt kíván. Őszi szántás hiányában, ha tavasszal szántunk magja alá, már semmi esetre se szántunk mélyen, mert a talajnedvesség — különösen a pótolhatatlan téli nedvesség — nagymérvű elpárolgását idézzük elő.

Ott termesztendő szójabab, ahol a tengeri biztosan, tökéletesen beérik.

Erdélyben kétféle szójabab termesztése szokásos; a valamivel korábban érő, apró szemű magyar szójáé és a később érő, nagyobb szemű és bőven termő, Besszarábiában meghonosodott mandzsuri szójáé. Ott temesszük a kis magyar szóját, ahol a gömbölyű szemű tengeriféleségek biztosan beérik, az u. n. besszarábiai szóját pedig ott, ahol a lófogú tengeri érik be.

A szójabab vetési ideje.

A szójabab vetési ideje április eleje és közepe. Melegebb, déli fekvésű helyeken már március végén is vethető. Csirázásának megindulásához 6—8 C° talajhőmérséklet szükséges. A szójabab korai vetése igen fontos, minél korábban vetjük, annál jobb termést hoz, annál erőteljesebben fejlődik és annál korábban érik be teljesen. *Mindég a tengeri előtt vessük a szójababot.*

A késői fagyok iránt ugyan meglehetősen érzékeny a szójabab, de nagyon ritkán fagy el teljesen. Dacára a fagytól leperzselt leveleinek, ujult erővel hajt ki a meleg idő beálltával és rohamos fejlődésnek indul. Jgyanúlyan szívósságot mutat, ha — fejlődési idején — jégverés éri.

A szójabab vetése mindig sorvetőgéppel történjék. A sortávolság — csak kézikapálás esetén — 24—36 cm., ha azonban, ami kívánatos, lókapával akarunk dolgozni, úgy 40—50 cm. legyen. A vetőmag egyes szeméinek egymástól való távolsága a sorban — 24 cm.-es sortávolságnál — 6—8 cm., 36 cm.-es sortávolságnál 4—6 cm., későbbben érő fajtánál, az elsoroltak kétszerese lehet.

A vetőmagszükséglet kat. holdanként — 24—36 cm.-es sortávolságnál — 35—50 kgr., 40—50 cm.-es sortávolságnál 20—30 kgr. között ingadozik.

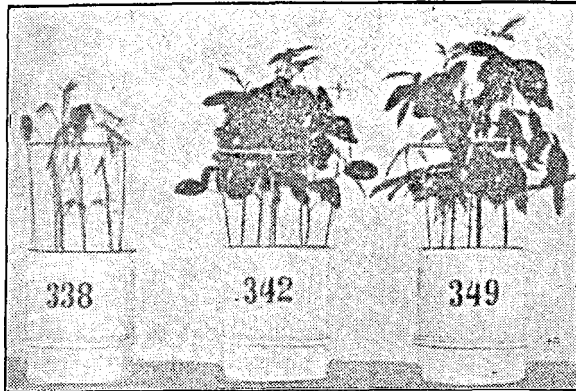
Az apróbb szemű fajtánál a vetőmag 4—6 cm., a nagyobb szeműnél 5—10 cm. mélyre kerülhet. Szabályként tekinthetjük, hogy a szójabab magját olyan mélyen vessük el, hogy elegendő nedvességet találjon a kikeléshez. Ha elég nedves a talaj, felesleges mélyre rakni a magot, elegendő ha az a földből még hengerezés után sem látszik ki.

A fertőzés módszere.

A szójabab jó fejlődéséhez és kielégítő terméshozamához mulhatalamul szükséges, hogy meglegyen a talajban a kellő nitrogéntartalom. Ezt úgy érjük el, ha a vetőmagot — közvetlen vetés előtt — nitrogéntermelő baktériummal (a *Bacterium radicicola* egy válfajával, a *Rhizobacterium japonicum*mal) fertőzzük. A fertőzéshez való utasítás rajta szokott lenni a baktérium-kulturát tartalmazó üvegeken.

A fertőzési eljárásnál legfontosabb, hogy a baktériumot tartalmazó nedvességgel már bevont vetőmagot azonnal vessük el. Óvjuk azt a szél, vagy nap szárító hatásától, egyszerre csak 1 kat. holdra való magot vonjunk be és töltsünk gépbe. Vetés alatt a

vetőgép fedelét zárjuk le, sőt beritsuk be ponyvával, vagy zsákokkal. 8—12 deci baktériumot tartalmazó folyadék szükséges 100 kgr. vetőmag jó átítatásához.

Tenyészedény kísérlet szója babbal. Balra gyökérbaktériummal nem oltott szója bab fejlődése. A középső és jobboldali tenyészedényben gyökérbaktériummal oltott szója bab. A képen jól látható az óriási különbség, amely a fertőzött és fertőzetlen szójabab között van. Ezért könnyű megérteni, hogy miért terem sokszor 30—35%-al is többet a vetésnél baktérium csirával oltott szójabab. (Dr. Kornfeld fényképfelvétele).

A szójabab elvetése után, ha a talaj nem elég nedves, azonnal hengerezzünk; ha elegendő nedvesség van, könnyű fogasnak kell haladnia a gép után. Az esetben, ha a vetőgép után hengereztünk, 2—3 nap eltelté után, vagy könnyű fogással, vagy tövisboronával járattuk meg a táblát.

A jó termés feltétele.

Rendes körülmények között, 8—14 nap alatt kel ki a szójabab. Mihelyt láthatókká váltak a sorok, azonnal el kell végeznünk a sorok közötti sarabolást, ugyanúgy, mint a cukorrépánál. A Wolf-féle húzókapák jó szolgálatot tesznek a sarabolásnál.

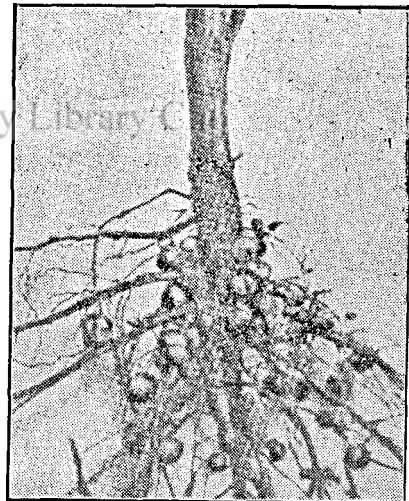
Ha jó termést és tiszta, gyommentes talajt akarunk elérni — és ezt el kell érniünk — a saraboláson kívül, még legalább kétszer meg kell kapálnunk a szójababot. Többszöri kapálással — épen úgy, mint a tengerinél — lényegesen fokozhatjuk a termést.

Ha a szójabab teljes virágzásban van, nem szabad többé kapálni, csak átgyomlálni kézzel, ha ez szükségesnek mutatkozik.

A szójabab korai fajtája augusztus végére, késői fajtája — ha idejében lett elvetve — szeptember derekán érik kasza, illetve sarló alá. Akkor nevezhetjük aratásra érettnek a szójababot, ha az összes hüvelyei megbarnultak és a szemek rázásakor a hüvelyekben csörgő hangot adnak. *Ne siessünk az aratásával, mert az éretlen szemeket kifogásolják az értékesítésnél és azok olajartalma is csekély.*

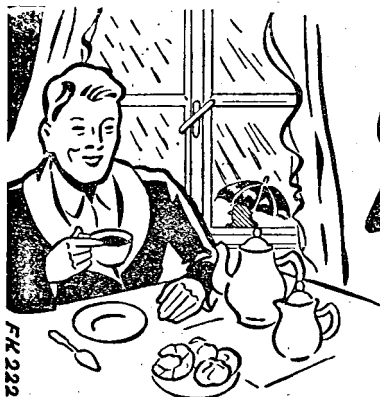
Az aratás.

A szójabab, ha érett is, nem igen pereg, tehát nyugodtan bevárhatjuk az aratással teljes beéredését. Aratása sarlóval történjék. Kaszával fokozzuk a pergést. Ha nyüjjük, úgy föld maradhat a gyökereken, ami a cséplésnél a mag közé kerül és a föld eltávolítása — később — másként, mint kézzel, lehetetlen. Aratás után vékony kévékbe kötjük a szóját, vadmohart, vagy sást használunk fel kötélnek. A kévéket állógassuk fel, egy-két napig hagyjuk száradni, majd rakjuk keresztbe és *lehetőleg azonnal hordjuk a gépbe a tábláról.* Ha kénytelenek vagyunk behordani, úgy *keskeny kazlakba rakjuk össze*, rakjuk szalma-alapra és szelöltető kürtöket tegyünk a kazlakba, mert a szójabab magva igen nagy nedvességfelszívó-készséggel bír. Kis mennyiségű szójababot fahadaróval is kicsépelhetünk. Úgy a géppel, mint a hadaróval való cséplésnél vigyázzunk arra, hogy ne törjük össze a szemet.

Az oltott szójabab gyökérszete tele van hükköny és borsószem nagyságu gyökérgumóval. Ezekben a csomókákban élnek a gyökérrel vegyes háztartásban a baktériumok. A gyökér táplálékot nyújt a baktériumoknak, amelyek viszont lekötik a levegő nitrogénjét és átalakítják a gyökér által felvehető anyaggá. A sarlóval vagy kaszával aratott szójabab gyökere a földben marad. A baktériumok a gumóból kiszabadulnak és a földben tovább élnek. Ezért a második évben ugyanarra a területre vetett szóját nem kell újból oltani. (Dr. Kornfeld fényképfelvétele.)

Ha a szója száraz, ami nagyon kívánatos, sokkal jobb teljesen deszkából összeállított dobbal végezni a cséplést. A nyert magtermést azonnal rostáljuk meg cséplés után és vékonyan elterítve raktározzuk az elszállításig, még akkor is, ha a szójabab teljesen száraz.

FK 222

Odakint ítélet idő van.

— Ilyenkor szívesen iszunk még egy csésze finom, párolgó kávé. Ezt a legnagyobb takarékoskodás mellett is meg lehet tenni, mert az aromás és jóízű Kathreiner és Valódi Franck annyira olcsó, hogy egy csészével több igazán nem játszik szerepet.

Megjelent a „Gazda” jogi melléklete. Szerkeszti dr. Asztalos Sándor ügyvéd. A jogi melléklet ismerteti a mezőgazdasági törvény végrehajtási utasítását. - Előfizetési ára évi 60 lej. Egyes szám ára 10 lei. Megrendelhető a „Gazda” kiadóhivatalában Cluj, Strada Andrei Mureșanul 10.

A szójabab minden jó termőerőben levő talajon megterem, ha az nem tulságosan homokos és nem szikes. Az istállótrágyát nagyon meghálálja. Kövér földön igen nagy, 20 mázsás termést is ad. Csapadékigénye nem tulságos. A szárazságot — ha már kifejlődött — jól bírja.

A szójabab szalmája és hüvelye — ha azt az univerzális őrlőmalommal liszté nem öröljük — durvasága miatt, csak mint alom használható fel. De megörölve figyelemre méltó a tápértéke, mert 2—3 százalék emészthető fehérjét tartalmaz.

A szójabab termesztése — a tengeri terület rovására — mindenképpen ajánlható. Előre leszerződött, tehát előre megállapított — ma már elfogadható — árcni, bármilyen mennyiség értékesíthető. Nem kell tavaszig várni az eladással, mint a tengerinél rendszeren, ősszel teljes árban, azonnal értékesíthető. A búzának jobb előveteménye és nem zsarolja úgy a talajt, mint a tengeri. Bakteriákkal való kezelés esetén nitrogént gyűjt a levegőből a talajba. Az általa gyűjtött nitrogén mennyisége — jó termés mellett — kat. holdanként 30 kgr.-ra tehető. Jövedelmezősége kat. holdanként, a tengeri jövedelmezőségével szemben, 30—40 százalékkal nagyobb.

A szójának — a nyulon kívül — említhető kártevője nincs. A nyul bizony nagyon szereti édes levelét és így, ahol ritkán vannak a szójatáblák, sokszor érzékeny károkat okoz.

A bódofalvi gazdakör is házat épít. Az „Erdélyi Gazda” ünnepi száma foglalkozott a majlátfalvi gazdakör házépítési tervével. Most Bódófalváról jön az örvendetes hír. A nyár folyamán a gazdakör 9 kat. hold földet bérelt az egyháztól 3 évre. A föld haszonbérre a hánsági gazdasági élet egyik álozatkész embere adott 10.000 lejes kamatmentes kölcsönt. Ingyen szántanak, vetnek, három holdat nemestett buza termesztésére használnak. Az E. G. E.-től egy mázsa nemesített vetőmag búzát kaptak és ezenkívül még kettőt vásároltak. A föld többi részét zabbal és kukoricával fogják bevetni, amelyhez szintén az E. G. E.-től kapják a nemesített magot. A jövedelem a gazdaköri ház alapját képezi. Amint lát-hatjuk, a gazdaköri házak megteremtése nem ütközik olyan nagy akadályokba. Elhatározásra, munkavállalásra és kitartásra van szükség. Minden olyan gazdakör, amelyik még nem rendelkezik saját székházzal, tervet kellene kidolgozzon, hogy néhány év alatt tető alá hozza a magyar gazdák hajlékát. Az E. G. E. örömmel áll rendelkezésükre és az igénylőknek az anyagi viszonyok ismeretében készséggel dolgozza ki a ház tervrajzát.

Értesítjük a gépvásárló gazdaközönseget, hogy Salontán, Bul. Regele Ferdinand 13. szám alatt mezőgazdasági géplerakatot létesítünk, ahol mindennemű mezőgazdasági gépet raktáron tartunk. — Ezáltal Bihar, Szatmár, Szilágy és Máramaros megyék gazdaközönsege a bevásárlásnál jelentős fuvardíjat takarít meg.

Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársasága Arad. Bul. Regele Ferdinand 41. — Telefon: 14—63.

A ragadós száj- és körömfájás. A védekezés módja.

Irta: **Szeghő Dénes**, az E. G. E. állattenyésztési felügyelője.

A ragadós száj- és körömfájás a hasított körmű állatoknak (kérődzőknek és sertéseknek) egyik olyan gyorsan terjedő, lázas, fertőző betegsége, mely a jellegzetesen hevenyész (akút) lefolyású esetekben főképp a száj nyálkahártyáján, de gyakran még a lábvégeken is a tögyön is keletkező kisebb-nagyobb hólyagok fejlődésével jár együtt.

Köztudomású, hogy ez a betegség sokszor évekig tartó szünet után rövidebb-hosszabb időközökben szokott jelentkezni és míg a múltban rendszerint délről vagy keletről fenyegette szűkebb hazánka, most éppen északról, vagy északnyugatról zúdultat reánk a veszedelem, mert két szomszédos államban: Csehszlovákiában és Jugoszláviában már nagyterjedésű területek fertőzöttségéről kapunk hírt. A hírlapi, de a hivatalos közlések is aggodalmat keltő híradásaikkal bennünk is szorongó érzést váltanak ki, mert ha ezeknek a szomszédos államoknak nem sikerül a tél folyamán a járványt megszüntetni, a tavasszal egyidőben a betegség hozzánk is bizonyosan elérkezik.

Már azért is fel kell készülnünk a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre, mert a most uralkodó járvány jellege rosszindulatúnak hírlik, már pedig ez a körülmény a várható elbűllások nagy számával megsokszorozza azt a gazdasági kárt, amit a ragadós száj- és körömfájásnak jóindulatu alakja okozni szokott azáltal, hogy az igavonó marhákat több hétre munkaképtelenné teszi, csökkenti a tejtermelést, testsúlyvesztést okoz és állatforgalmi korlátozásokat vonva maga után, lemorzsolja az állatfárakat. Ha arra gondolunk, hogy Németországban az 1920. évi rosszindulatu járvány tartama alatt 12 millió állat betegedett meg s ezek között körülbelül 6 millió szarvasmarha, valamint arra, hogy a megbetegedett állatok közül 220.000 elhullott, nem szabad lekicsinyelnünk a bennünket fenyegető veszélyt.

A ragadós száj- és körömfájás kórokozóját pontosan felismerni még nem sikerült, csak annyit tudunk, hogy több elkülöníthető és külön-külön tenyészthető törzse van,

amelyek mindenike külön és újból megbetegítheti a fogékony állatot még akkor is, ha egyik vagy másik törzs csirái által okozott betegségen már átesett.

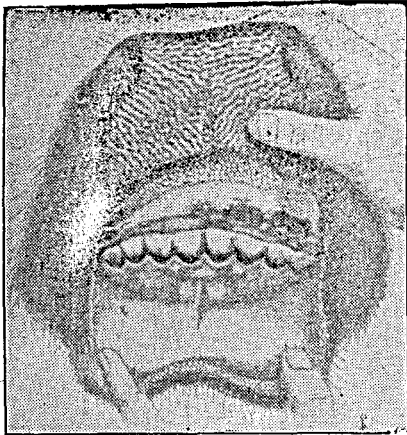
A fertőző csirák legnagyobb mennyiségben a hólyagokat kitöltő nyirokban és a lázas-beteg állatok vérében található, de feltaláljuk a nyál, tej, epe és vizeletben is. A fertőző képesség rendkívül heves és gyors, azonban néhány nappal a hólyagok megrepedése után allább hagy, majd hamarosan megszűnik.

A betegség rendkívül gyors terjedésénél főszerep jut a beteg és egészséges állatok közvetlen vagy közvetett érintkezésének, amikor is a beteg állatok nyála és teje fertőzi istállótársainak szutyakját vagy tögyét, de a fertőzést közvetíti a takarmány, az ivóvíz, azalom, a legelő füve, a különféle istállóberendezési tárgyak és tisztító eszközök, sőt az ápoló személyzet is bőséges alkalmat szolgáltat a fertőzés terjedésére már akkor is, amikor a betegség még nem is nyilvánult meg látható tünetekben, hiszen amint már említettem, a testnedvek és váladékok, az ürülék is tartalmazza a kórokozó csirákat.

Jóllehet a fertőző csirák ellenállóképesége nem tulságos nagy, mégis megfigyelték olyan eseteket, amikor 8 hónappal a járvány lezajlása után kiujult a betegség, még pedig azon átesett növendék-állatok csülkeinek lefaragásával kapcsolatosan feltárult ragályfészekből, ami azt bizonyítja, hogy a szarvaton belül keletkező hólyagokban visszamaradó nyirok hosszú időn át megőrzi fertőzőképességét. Ez a tény arra is magyarázatot ad: mimódon ujulhat ki a betegség újabb behurcolás nélkül.

A ragadós száj- és körömfájás betegségének első tünetei mintegy 2—7 nappal a fertőzés után magas (40—45.5 C. fok) láz kíséretében jelentkeznek, amikor a szarvasmarhák a táplálékfelvételt megszüntetik, rajtuk, jellegzetes csupogástól kísért erős nyálfolyás mutatkozik, mire újabb 1—2 nap elteltével vagy a száj nyálkahártyáján, vagy a lábvégeken, vagy egyszerre mindkét

helyen és esetleg a tőgyön is hólyagok keletkeznek. Ezek a vékonyfalu, világos-sárga színű, hig nyirokkal telt hólyagok feltalálhatók a szutyakon, az ajkakon, a felső állkapocs foghíjas szélén, a nyelven nyelvfeken és egyebütt is és az a sajátságuk, hogy 1—3 nappal megjelenésük után megrepednek, alattuk piros színű, enyhén sáncolt szélű, igen *fájdalmas fekélyek* (sebek) kelet-

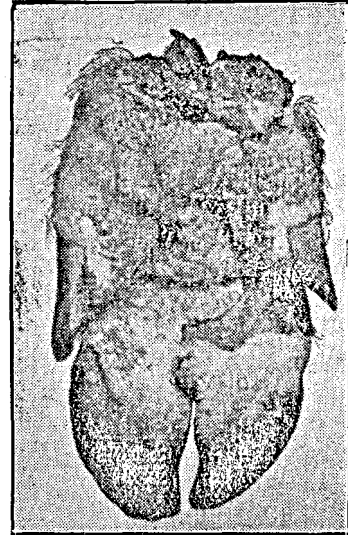

Hólyagok az alsó állkapocs foghúsán, hólyagocskák és fekélyek a felső állkapocs foghíjas szélén, kimaródások a szutyakon és az orrszárnyakon.

keznek. A hólyagok fala hamarosan ellökődik, mit gyors gyógyulás követ. Nem szabad elfeledni, hogy a szájfájás tartama alatt a táplálkozás majdnem teljesen szünetel. A hiányos táplálkozás a tejtermelésre is káros hatással van, az jelentékenyen csökken, a tej színe sárgás-fehérré változik, sűrű lesz, íze keserű, a főstejre emlékeztető és melegítéskor megalvad, még abban az esetben is, ha a tőgyön, vagy a csecsbimbók valamelyikén is keletkezhetnek jellegzetes, a hámrétegnél mélyebbre nem terjedő hólyagok.

A lábvég megbetegedésének legelső jeleként a pártaszél, a sarokvánkások bőrének érzékenysége, duzzanata, majd a járás feszessége mutatkozik, mit sántaság követ, míg ha mind a négy lábvég megbetegszik, az állat már mozdulni is alig képes, sőt legtöbbször előremersztett, ijedt tekintettel, mozdulatlanul áll vagy hever az almon. Rendszerint 1—2 nap múlva az imént leirt helyeken kis hólyagok keletkeznek s az elváltozások a csülkök (körömök) közti vékony bőrre, sőt a fattyukörömökre is áttérjedhetnek. A hólyagok megrepedése után kifolyó nyirok piszkos-barna színű varrá szárad be, amely alatt nedvező élénkpiros színű kimaródást találunk. Ha tisztán tartjuk a beteg lábvéget és úgy a szennyeződéstől, mint másnemű fertőzéstől megóvjuk, számitha-

tunk az 1—2 hét alatt bekövetkező gyógyulásra, elég gyakran azonban a szarutoknak a belsejében levő húsos részekről történő elválása is bekövetkezik, ez pedig a gyógyulást jelentékenyen késlelteti. A legsúlyosabbak azok az esetek, amikor nem a felületen, ha-

Körömfájásban beteg sertés lábvége; megrepedt hólyagok a sarokvánkason és a körömök között, zárt hólyagok a fattyukörömök szélén.

nem mélyebben, a szarutokon belül elzárt területeken keletkezik a fekélyesedés. Ilyenkor a sántaság hosszú ideig megmarad és a teljes gyógyulás vagy csak a szarutoknak hónapokkal később teljes egészében bekövetkező ellökődése, vagy részleges lefaragása alkalmával következik be. Ehhez hasonló esetben állhat elő az utólagos fertőzés, melyről a fentiekben már szó esett.

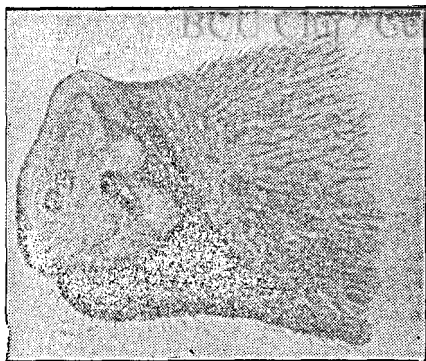
A jóindulatu ragadós száj- és körömfájás — szarvasmarhákon — a fent vázolt módon szokott lefolyni. Egyes esetekben azonban szövödmények szulyosítják a körképet, amikor is a gyulladás áttérjedhet a garatra, gégére, sőt tüdőgyulladás, avagy a fertőzött nyálnak a tápcsatornába jutásával gyomor- és bélhurut is keletkezhetik. Az ilyen kóros állapot leginkább a szopós és növendék állatok életét veszélyezteti annyira, hogy a hasonló, súlyos eset 1—2 napi fennállás után elhullással végződik. Nem kevésbé igaz azonban, hogy a súlyos körkép imént vázolt kialakulásához a betegek célszerűtlen gondozása vagy helytelen ápolása is hozzájárul.

Ösmerünk azonban eseteket, amikor rövidesen a fertőzés után és szövödmények társulása nélkül hirtelen, szokatlanul magasra — 41—41.5 C-fokra — szökik fel a láz s az elhullás hirtelen következik be, még mi-

előtt a hólyagok kifejlődtek volna. Az ilyen betegek a nehezített légzéshez roppant szapora szív működés társul és a szívgyengeség annyira kifejezett, hogy a legkisebb mozgásra kényszerülő állatot a szívbénulás meg is öli. Ezt nevezzük a ragadós száj- és körömfájás *rosszindulatu* alakjának.

Juhokon legtöbbször a pártaszél, sarokvánkások és a körömök közti vékony bőr betegszik meg, amit feltűnő sántaság kísér. A betegség enyhén szokott lefolyni, ha csak nedvesség, szenny, sáros-poros úton, tarlón való hajtás nem súlyosbitják az egyébként jóindulatu betegség gyors lefolyását. A *kecskék* már nehezebben szenvedik el a betegséget és Svájcban, Délnémetországban az 1921-ik évi járvány tartama alatt helyenként 80—100 százalékos veszteséget is észleltek. Ennél az állatfajnál is többnyire a lábvég megbetegedése lép előtérbe, de gyakorta a szájfájás is kíséri és anélkül, hogy súlyos külső elváltozásokat látnánk, az elhullás rövidesen, szívbénulás alakjában következik be.

Sertések ugyancsak fogékonyak a lábvégeken betegszenek meg, de nem ritkán a tőrökárimán is találunk hólyagokat, majd

Hólyagok a sertés orrmányán.

fekélyeket. A körömfájás súlyosságát jelzi a szarutoknak gyakori ellökődése, mely mind a négy láb minden körmére, sőt még a fűkörömökre is kiterjedhet.

Legveszedelmesebb a ragadós száj- és körömfájás a *szopós állatokra*, mert ezeknél a tejjel történt fertőzés súlyos gyomor- és bélhurutot vált ki és az 1—2 napi betegség majdnem mindig *elhullással* végződik.

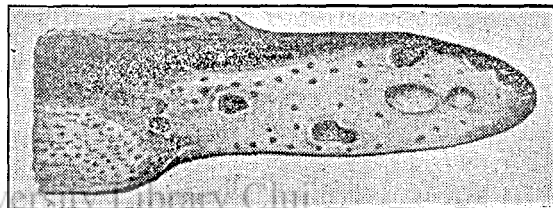
Egyes szakírók, kutyák, macskák, szárnyas baromfiak és pároscsülkü vadak megbetegedéséről is tudnak, de kétségen felül áll, hogy fertőzött nyers tej, vagy ilyenből készült nyerstermék élvezete, illetve a beteg állatokkal való közvetlen érintkezés után *felöltött emberek*, de főképp *gyermekek* olykor

igen súlyos formában megbetegedhetnek. Embereken láz mellett, a jellegzetes hólyagok az ajkakon, orrszárnyakon, a szájban, kötőhártyákon, az ujjak hegyén keletkeznek és megrepedésük után mélyreható, nehezen gyógyuló, igen fájdalmas fekélyek keletkeznek. Mindehhez súlyos gyomor- és bélhurut is társul.

A betegség *felismerése* nem nehéz feladat, mert az elváltozások jellegzetesek és azok mindenkor magas láz kíséretében mutatkoznak.

A *gyógykezelés* — különleges gyógyszer hiányában — csak a helyi gyulladástos folyamatok enyhítésére, tisztaság, nyugalom biztosítására és a káros behatások távoltartására szorítkozhatik.

Szájfájásnál adjunk a betegeknek könnyen emészthető lágy eleséget, friss fűvet, fiatal zöld herét, lucernát, finom szénát, gyenge csalamádét, répát, súlyos betegeknek

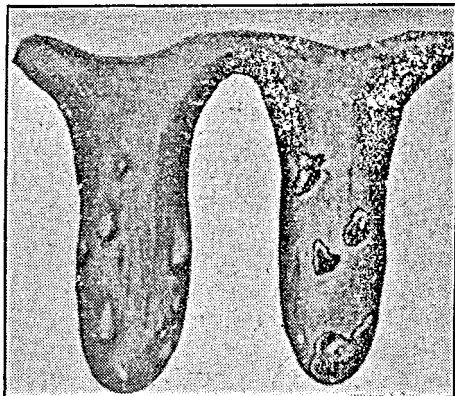

Nyelv hólyagokkal és fekélyekkel.

korpás, lisztes, darás ivósat, nyers- vagy főtt burgonyát, fiatal állatoknak forralt tejet és mindenkor gondoskodjunk elegendő mennyiségű tiszta ivóvizről, hogy a betegek szájukat önként öblögetve hűsithessék. Közben, naponta 2—3-szor, de etetés után föltétlenül a betegek száját óvatosan ki kell mosni enyhén összehúzó fertőtlenítő oldatokkal, mint amilyenek az enye timsós, ecetes oldat. A fekélyeket ajánlatos hígított jódtinktúrával is esetelni. A legkomolyabban ügyeljünk arra, hogy a *szájmosás alkalmával a fertőző anyag ne juthasson a lábvégekre.*

Körömfájásban megbetegedett állatok lábvégeit *szárazon és tisztán kell tartani.* Az istálló talaja legyen mindig tisztára seperve, fűrészpórral, alommal vastagon behintve, hogy a nedves ürülékeket és váladékokát gyorsan magukba szívják. A varakat 3—5 százalékos kreolin vagy 10 százalékos borkenőccsel lágyítsuk fel, óvatosan emeljük le, a fekélyeket hintsük be olyan hintőporral, mely egyenlő arányban tartalmaz finomra törött és szitált rézgalicot, timsót és tölgyfakéregport (tölgyfakéreg helyett használhatunk állati szénát is). Szövődmények esetén orvosi kezelés ajánlatos.

Tőgybetegség alkalmával a tejet rendes időközökben ki kell fejteni (fejőcsövek alkalmazása különleges tisztaságot és hozzáértést igényel) és a fekélyeket langyos olajos (vagy benzines) vatta (tisztá vászondarab) segé-

Ragados száj- és körömfájásban megbetegedett tehén csecsbimbói: báloldalt hólyagok, jobboldalt fekélyek.

lyével tisztára kell törölni, majd 10%-os borvazelinnel bekenni. Bekenés előtt hígított jodtinktúrával is beecsetelhetők a sebek. A kifejt tejet nyers állapotban semmiképpen nem szabad felhasználni, még tejtermékek készítésére sem, hanem felfőzés után állatok takarmányozására használandó fel.

Súlyos esetekben, amikor a szivverések száma igen nagy, a szivműködés szabályozását célzó gyógyszereket bőr alá fecskendezve, állatorvos közbejöttével adassuk be.

A gyógykezeléssel majdnem egyenértékűnek kell minősíteni a *mesterséges befertőzést*, mely eljáráshoz akkor folyamodunk, ha meggyőződünk, hogy a betegség jóindulatu, enyhe lefolyású és az udvarunk már, be van fertőzve, vagy befertőződése el nem kerülhető. Az eljárás az, hogy egy beteg állat megrepedt hólyagváladékával kevert nyállal durva szövésű, tiszta vászondarabot átítunk s a kóroanyagot az egészséges állatok szutyakjára vagy szájuk foghijas szélére bedörzsölljük. Ilyen eljárás után 24—26 óra múlva a befertőzött állatokon a szájfájásnak és rendszerint csak a szájfájásnak enyhe alakja fejlődik ki és hamarosan gyógyul is. Mesterséges befertőzés előtt és a mutatózó szájfájás teljes gyógyulásáig ajánlatos a betegek lábvégeit pyoktanin 1%-os (ibolyaszínű) szeszes oldatával ecsetelni, utána 5—10%-os borvazelinnel bekenni. Tőgyet csak borkenőccsel szabad kenni. Ilyen védekezéssel a láb fájás keletkezését és a tőgy megbetegedését nem egyszer sikerül megelőzni.

Németországban kiterjedten alkalmazzák a magas fokra immunizált szarvasmarhák véréből előállított vérsavót, melynek 100—200 grammos adagokban történő befecskendezésével jelentékenyen enyhítik a betegség rosszindulatu alakjának kórképét, sőt szükség esetén 8—10 napig tartó teljes védettséget (immunitást) is adhatnak az állatoknak.

A védekezés sikere érdekében még azt is tudnunk kell, hogy a talaj felületére jutott kóroanyag hatóképeségét télen 28 napig, augusztusi melegben azonban csak 3 napig őrzi meg. A fertőtlenítő anyagok közül legbiztosabb hatású a 2%-os meleg (50 fokra hevített) nátronlúg (marószóda), amit már azért is ajánlunk, mert olcsó, szagtalan, könnyen beszerezhető és kezelhető.

A fertőzést okozó csirák a tejben elég soká megőrzik hatóképeségüket s a legújabb vizsgálatok szerint csak 60 fokon felüli hevítés után pusztulnak el. Savanyu-tej szobamelegen 25 napig megőrzi fertőzőképességét s ugyanaddig az édes tejszínből készített vaj is, míg a sózott vaj fertőzőképessége 45 napig is megmarad.

A *trágya fertőtlenítése* a védekezésnek egyik legfontosabb és el nem hanyagolható feladata. Ebben az irányban végzett vizsgálatokkal beigazolták, hogy 1 méter magasra

Fertőzött trágya lefojtásának módja.

halmozott és a kísérő ábra szerint lefojtott trágyadomb az erjedés ideje alatt annyi hőt fejleszt, amennyi a kórokozó csirák 3 napon belül bekövetkező előléséhez elegendő, ha a hőleadást az ábra szerinti módon megakadályoztuk.

Az 1934. évi október 23-án kelt 213.863. számú földmívelés- és uradalmi minisztériumi rendelet részletesen előírja mindazokat az óvó- és elfojtó intézkedéseket, melyeket a ragados száj- és körömfájás jelentkezősekor alkalmazni kell s amelyeket a kerületi állategészségügyi hatóság, illetve állatorvos

rendel el. Ehez képest a betegség kitörését, de már erre utaló gyanus tünetek mutatkozását is haladéktalanul be kell jelenteni a községi előljárósnak, a beteg, vagy gyanus állatot el kell különíteni és a fertőzött vagy gyanus udvarból semmiféle ragályfogó tárgyat, nyersterméket, vagy fogékony állatot elidegeníteni nem szabad. Az előirt óvrendszabályokat meg kell tartani, hasonlóképpen a forgalmi korlátozásokat is.

A trágya fertőtlenítését a 48.544—1933. számú rendelet megengedi, ha az a rajz szerinti módon történik, egyébként vagy azonnal alázántandó olyan helyen, melyen hasított körmű állatok nem járnak, vagy elégetendő.

Az állatok férőhelyének (istálló, akoi, stb.) fertőtlenítését a 90.770/1933. számú rendelet VII. fejezetének 2—4. szakasza írja elő, mely szerint a fertőtlenítést alapos tisztogatásnak kell megelőznie, még pedig a következő módon:

Össze kell gyűjteni az almot, trágyát, izéket, takarmánymaradékot és a trágyadombra kihordani. Hidlásdeszkákat fel kell bontani, megtisztítani s az alattuk lévő trágyalével átitatott talajt ki kell emelni, kihordani. Ha az istálló talaja agyag, akkor ezt kell kiemelni az egészséges földréteig. Le kell kaparni az istálló faláról is a trágyával szennyezett réteget. Ha az istálló talaja téglából, kőből, vagy cementből van, ezek is alaposan megtisztítandók, az egyes alkatrészek közeiből, a repedésekből a szennyet, trágyát ki kell alaposan tisztítani.

Ha ez a tisztogatás megtörtént, az istálló berendezési tárgyai, mennyezete, falai, jászlak, rácsok, választórudak, stb., 3 százalékos forró zsirszódaoldattal (nyeles kefe segítségével) lesurolandók. Értéktelen, vagy fertőtlenítésre nem alkalmas eszközöket és berendezési tárgyakat el kell égetni. Bőrből készült hámokat, takarókat, köteleket, kötőfékeket szappanos oldattal kell tisztítani. A fertőtlenítés, tisztogatás helyes sorrendje az, amikor előbb a mennyezetet, majd a falakat és berendezési tárgyakat, végül az istálló talaját hozzák rendbe és az egész helyiség tökéletesen tiszta.

A most leirt tisztogatás után következik a tulajdonképpeni fertőtlenítés. Ha a berendezési tárgyak a szódás lemosás után megszikkadtak, valamennyit be kell frissen oltott méztejjelel meszteni. A méztej készítésénél 1 kg. mézszre 20 liter vizet kell számitani. A fertőtlenítő hatás emelésére a méztejbe 3 százaléknyi karbolsav is keverhető. Igen fontos, hogy minden sarok s a falak minden ropedése kimeszeltessék s attól sem kell tartani, hogy a kimeszelt jászol, vagy etetőrács az állatok szemét bántani

fogja, vagy a takarmányhoz keveredő mézsbajt okoz.

Befejezésül még azt említem meg, hogy az óvó- és elfojtó intézkedések be nem tartását a törvény szigorúan bünteti.

Igyekeztem minden részletében megvilágítani a ragadós száj- és körömfájat elleni védekezés kérdését, hogy gazdatársadalmunknak a fenyegető veszély idején kellő tájékoztató álljon rendelkezésére, de legjobban örülnék, ha a bajt elkerülhetnők.

Az hosszúmezői tanfolyam megnyitója.

Az E. G. E. hosszúmezői kéthetes téli gazdasági tanfolyama január 17-én reggel 9 órakor ünnepélyes istentisztelettel vette kezdetét. Jelen volt *Bikfalvy Ferenc* E. G. E. felügyelő és *Bárán Dezső* előadó, *Gavallér Lajos* ref. lelkész, aki maga is tanfolyami hallgató, gyönyörű imában kérte az Isten segítő áldását az E. G. E.-re, annak elnökére, az előadókra és a hallgatókra. A róm. kath. hallgatók *Tempfly István* előadó vezetésével a katolikus templomba mentek, ahol a „Veni Sanctet” ugyancsak a tanfolyami hallgató *Heinrich Ferenc* plébános tartotta.

Az istentisztelet után a birtokosság székházába vonultak, Gavallér Alajos ref. lelkész üdvözölte az E. G. E. képviselőit és kérte, oktassák a mai időkben, erre annyira rászorult népünket. A magyar gazdákat pedig figyelmeztette, hogy most fokozott kötelességet kell teljesíteniök. Javítani kell gazdasági helyzetükön, hogy jövedelmükből áldozni tudjanak az egyházra és a többi magyar ügyekre. *Bikfalvy Ferenc* rámutatott arra, hogy a hosszúmezői gazdáknak két nagy kincs van a birtokukban, az almatermelés és a hires borzderes tenyészete.

A megnyitás délutánján megérkezett *Korponay Kornél*, s ezzel megkezdődtek az előadások. A gazdák körében nagy lelkesedés tapasztalható.

Eladók: 15 soros vetőgépek, 12-es tárcsás borona, répavágók, ára 780 Lej. Brunner-darálók, takarmány füllesztők és más gazdasági gépek, *Schoppe't Ottó Cluj, Calea Regele Carol 106.*

**MEZŐGAZDASÁGI BANK ÉS
TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND**

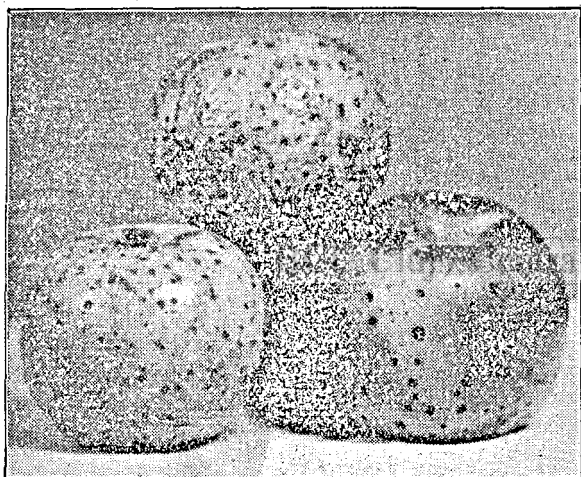
FIÓKÖZLET:

Dej, Jibou, Beclean, Zălau, Cehul-Silvaniei

Fellépett a sárga, alma-paizstetű.

Az E. G. E.-hez Kolozsvárról egy sárga alma paizstetű által megtámadott ágrészt, Magyarigenből pedig egy néhány megtámadott almát küldöttek be. Az ágrésztől minden kétséget kizáróan megállapítottuk kikeltetés útján a kártevőt, a beküldött almáról pedig a kolozsvári gazd. ak. rovarügyi tanszékének tanára, Rogosán állapította meg a kártevő azonosságát.

Paizstetűtől megtámadott almák.

Miután ez a hirhett kaliforniai (San Jose, *Aspidiotus perniciosus*) paizstetűnek rokona, *Aspidiotus ostreaeformis* és szintén jelentős károkat okoz, nagy figyelmet érdemel fellépése és sürgős intézkedéseket kell az ellene való védekezés érdekében foganatosítani.

A sárga alma paizstetű paizsa szürke színű. Ha az ágon sok paizstetű verődik össze, valóságos kergét alkot és ez olyan színű, mintha hamut és kormot keverték volna össze és azzal kenték volna be az ágat. Ha a paizst felemeljük, megtaláljuk alatta a sárga színű, lapos testű kis állatot. Mint kifejlesztett állat huzza ki a telet paizsa alatt és már májusban szaporít. A fiatal tetvek a tojás mellett telepednek le vagy elszélednek a fán. A levelet nem bántják, a gyümölcsre is csak kivételesen telepednek. A már letelepedett tetű helyéről nem mozdul. A fiatal fákra ez a paizstetű végzetes lehet.

A mellékelt első ábrán három sárga alma paizstetű által megtámadott alma látható, amelyeket dr. Eöry István tagtársunk

Sárga alma, paizstetűtől megtámadott almarész nagyítva.

küldött be Magyarigenből, [Alsófehér-megyéből]. Miután nem kelték ki a tojások, a kártevő megállapítását a gazd. akadémiától kértük. — A második ábrán a megtámadott almáról egy részt nagyítva mutatunk be.

E kártevő ellen most, február hó folyamán kell védekezni 7%-os Neodendrinnel való permetezéssel. Bővebb felvilágosítással szolgál az E. G. E. gyümölcsészeti szakosztálya.

Török Bálint.

Még elvégezhető a gyümölcsösben. A hernyózással sietni kell! Amint az első meleg napok beköszöntenek, elkéstünk a hernyózással.

A korona ritkítása és tisztogatása és az azt követő téli permetezést csak addig folytathatjuk, amíg a rügyek fakadni nem kezdenek. Azután már késő.

A köszméte ritkítását még a fagyos idő elmulta előtt be kell fejezni, mert a február végi meleg napokban megindul a rügyek fakadása.

A ribizke valamivel később hajt, de ennek ritkításával nem várhatunk soká.

Odvasfákat, úgy mint a fogorvos a beteg fogát, megtömjethetjük. Erre legalkalmasabb a szemeses homokkal kevert cement 1:2 arányban. Mielőtt a tömést elvégezzük, a sebet, odvas lyukat tisztítsuk ki. Az így kezelt fa pusztulása hosszú ideig meggátolható.

Gyümölcsfavédelem februárban.

A gyümölcsfák kártetői ellen való védekezés utolsó ideje február hónap, azért mégegyser emlékeztetjük olvasóinkat az időszertű teendőkre. A munkálatok menetét röviden az alábbiakban foglaljuk össze: 1. A gyümölcsfák felrepedezett kéregrészeit lekaparjuk. 2. Utána drótkéfével jól megkeféljük. 3. A felesleges és száraz ágrészeket, a hernyófészkeket összeszedjük, elégetjük. 4. A gyökérnyakat kibontjuk. 5. Fagymentes napon elkészítjük a permetező levet. 50 liter vízben feloldunk 2 kg. rézgálicot és 2 kg. oltott meszet, a másik 50 liter vízbe belekeverünk 5 kg. Neodendrint és azután összeöntjük. Így kapunk 100 liter 5%-os Neodendrin a 2%-os bordóilól oldatot. 6. Az elkészítés napján kimosászerűen magasnyomású gyümölcspermetezővel kipermetezzük. 7. Ha lisztharmat is van a gyümölcsben, akkor előbb 2%-os Amoniak oldattal permetezünk, vagy téli hígítású mészkénlével (amelynek készítése mészkénlével Erdélyi Gazda naptár 182-ik oldalán közli és a fenti táblázat részletesen ismerteti. Tehát ha

A mészkénlé készítése.

100 l. téli (1000 l. nyári) permetle.

I. Szükséges

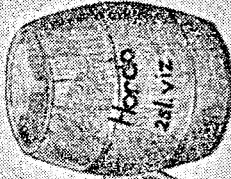
Egészített mész 2% kg.

Lisztharmat ken 5 kg.

Baumé fokmérő

Keverő

Ust 2 literes

Hányadik fokig sülyed le a Baumé fokmérő a törzssaldatba

A permetezésnél törzsozott vagy oltott gépek használatát, az arcait fagygyalval vagy vaszettel bekenjük, szemvédő üvegeket használunk (szemnyugtató ellen) a munka után a gép jól kiöblítendő, különben a fémrészek ronkírnak meg.

Eljárható: jól bedugaszolt feli palackokban jól elzárható tartályokban. Nyírat edényben csak úgy hogy letegyük a tartályt vagy zsint teszünk

Keverhető:

nikotinnal, mészarzennéval, ólomarzenáttal.

Használható:

télen külömböző díjak és növényi kártevők (palisztrévek ellen).

nyáron valódi lisztharmat, fusicidium és más gombák ellen, a fakacsapka (vöröspék) ellen.

Hígítási táblázat

1 l. törzssaldatához keverendő víz mennyisége

Ha a törzssaldat erőssége	Víz	
	téli nyári	
36° Baumé	9% 95 l.	
34°	8% 86 l.	
32°	8% 80 l.	
30°	7% 72 l.	
28°	6% 65 l.	
26°	5% 52 l.	
24°	4% 45 l.	
22°	3% 39 l.	
20°	3% 34 l.	
18°	2% 30 l.	

A meszet 4 l. vízzel megeljük.

Aként hozzákeverjük a fennmaradt 3 l. vizet hozzáöntjük.

Egy óráig forraljuk topercenként az elfőtt vizet forróval pótoljuk. Ez a törzssaldat!

mely olajos léven nem engedi a fához a kén tartalmu permetező anyagot. 10. Ezután a gyökérmészkenlével permetezünk úgy ezt előbb végezzük és csak azután a 8. pont alatt közölt keverékkel,

nyakat visszatakarjuk, kissé felhantoljuk és a fák alját csurgóig felássuk.

Zöldségkertészet

Kerti eszközök rendbentartása. Régi közmondás, „a jó szerszám fele munka”, és ez igaz is. Elhanyagolt, törött, kicsorbult ásó, vagy kapa nagyon megnehezíti a munkát. Háttha még rozsdás a szerszám, mennyivel nehezebb az ilyen eszközzel vagy lotyogos nyelvű ásóval-kapával dolgozni. Az ősszel sárosan, piszkosan sarokba dobott szerszám, eltekintve attól, hogy a rozsdás sok kárt okoz benne, tavasszal próbára teszi az ember erejét és a munka is lassabban halad. Ezért a téli napokon vizsgáljuk át minden munkaeszközt és gépet, és azokat alaposan megtisztítva és rendbehozva készítsük elő a tavaszi munkatorlódásra, hiszen már nincs idő a halogatásra és késedelemre. A sártól, piszoktól megtisztított vasszerszámokat a rozsdásodás ellen kenjük be petróleummal, hígított olajjal vagy faggyúval s ha szükséges, előbb az ásó, kapa, fűrés, stb. éleit hozzuk rendbe. Azonkívül a nyeles szerszámokat lássuk el jó erős nyéllel, hogy így nyugodtan, gond nélkül kezdhessük el a tavaszi munkát.

Kora zöldségfélék termesztése. A piacon ha csak napokkal is meg tudjuk előzni a többi termelőket — mindig biztos és fokozott jövedelmét jelent. Ezért zöldségtermesztésre meleg, védett helyett keresnek, mert megbizonyosodott, hogy ilyen helyen szerencsés esetben heteket is lehet nyerni a termény értékesítésénél. Azonban nem minden függ a jó helytől és kifogástalan, szakszerű termesztéstől, mert gyakran azonos körülmények és munkaképességgel rendelkező kertészek között is egyik jelentékeny idővel megelőzi a másikat. Ennek az az oka, hogy az egyiknek jobbféle, hamarabb kifejlődő fajtájú magja van, mint a másinak. A magtermesztők e téren mindent megtesznek, hogy kielégítsék a kertészek fokozódó igényeit. Évről-évre jobb és jobb, korábban érő újdomságok látnak napvilágot. Ez a koraiság nem jelentéktelen a házikertben sem, mert a háziasszonyok is szívesen veszik, ha a téli egyhangu étrendet már korábban felválthatják friss terményekkel. Hogy egy termény korán értékesíthető legyen, ahhoz feltétlenül arra van szükség, hogy az a bizonyos zöldségfajta ne legyen érzékeny a koratavaszi időjárásnál olyan gyakori késői fagyok és esetleges havazással szemben. Ezért nem lehet a hőigényes paprikát, paradicsomot, tököt, uborkát és babot korábban elültetni, mint csak a fagyveszélyes biztos elmulása után, illetőleg védett fészkek alá. A káposztafélék egy-egy csoportja (pl. télkáposzta, karalábé) vagy fajtája könnyen elbír néhány fok hideget anélkül, hogy a növény, vagy termény épsége szenvedne.

A zöldséges kert vetésforgója. Vetésforgóra szükség van a zöldségeskertben is, mert anélkül zöldségtermesztést célszerűen nem lehet folytatni. Sok esetben azért nem sikerül egyik-másik zöldségféle, mert az nem megfelelő helyre kerül. Az egyik zöldségféle sok táplálékot, tehát trágyázást kíván, míg a másik ilyen talajban nem fejlődik jómínőségűvé és eltarthatóvá (hagyma és gyökérfélék.) Némely zöldségféle pedig a frissen trágyázott, tehát kövér talajban rosszul terem, mint pl. a hüvelyesek és a magtermelő növények. Tehát bizonyos rendszert kell a trágyázásban és ter-

mesztésben is követnünk. Ez a rendszer a vetésforgó, melynek lényege az, hogy a zöldségfélék is évről-évre más helyre kerüljenek és legalább két évig s ha lehet még hosszabb ideig, ugyanarra a helyre ne vigyük. Tekintve, hogy a friss, illetve félig érett istállótrágya hatása két évnél tovább alig tart, ennél fogva minden harmadik évben trágyázásra van szükség a zöldségesben. Ezért a zöldségeskertet hároméves forgóra osztjuk és a területnek évenként csak egyharmad részét trágyázzuk meg istállótrágyával. Ezenkívül olyan területre is szükség van, amelyen évelő zöldségféléket vagy egyéb növényeket termesztünk, melegágy és komposzttelep stb.-t helyezünk el. Mindezeket figyelembevéve, a zöldségeskertet négy egyenlő részre kell uttal vagy anélkül felosztanunk s akkor a zöldségféléket megfelelőképpen csoportosítva, a nekik legalkalmasabb helyre ültethetjük. Ha azonban a frissen trágyázott területen egyik másik zöldségféle nem fér el, azokat a legrégbben trágyázott területre tesszük át s ott fészkek vagy rendes trágyázással juttatjuk megfelelő talajhoz. Pl a dinnyét, paradicsomot, csemegetengerit, spárgatököt, stb.-t a zöldségeskert negyedik, tehát forgón kívül eső részben is, az ott levő évelő zöldségfélék helyét, amint azok előregednek, szintén változtatni kell.

A jó talajmunka eredménye a jó termés. Új kertek létesítésénél a földet legjobb megforgatni (rigolirozni). Nehéz agyagtalajokat 50 cm., közép kötött talajokat 60 cm., végül homoktalajokat 80 cm. mélyen. Spárgára, torna részére mindenképpen szükséges 80 cm. feketegyökér, rebarbara részére pedig 60 cm. mély földforgatás. Szamóca-telepítés előtt is 40—50 cm. mélyen forgassunk. A forgatást legjobb szakmányban kiadni. Normális közép kötött talajon egy munkás 7—8 négyzetmétert tud 60 cm. mélyen megforgatni, 45 cm. mélyen 10—12 négyzetmétert. Ásóval 25 cm. mélyen (egy ásonyom) 30—35 négyzetcentiméter végezhető. Köves talajokon féreg, gyökér, tarackszedéssel egybekötött munka mellett a teljesítmény természetesen kevesebb.

Fajtiszta, fajazonos, szavatolt csiraképességű

eredeti erfurti, hollandiai és dániai

Főzelék
Zöldség
Virág
Fű és
nemesített
takarmány
és répa

MAGVAK

„TRIFOLINO”

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piaja Mihai Viteazul 38. szám.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk.
Arjegyzék ingyen.

A kén a pincegazdaságban.

Írta: Dr. Eöry István (Magyarlén.)

II. Közlemény.

Kénezní kell a nagyon rothadt, penészes szőlőlőből szűrt mustokat. Az ilyen mustokat le is kell nyálkázni, ami ha nem is minden esetben feltétlenül szükséges, de mindig hasznos s a kénezést kiegészítő előkészítő művelet. Tudjuk, hogy az ilyen szőlőlőből sajtolt must bórna törésre hajlamos. Ezt megelőzhetjük vagy legalább is enyhíthetjük a must erősebb vagy gyengébb kénezésével a rothadás és penészedés mérve szerint. A kellő óvatosság azonban nagyon helyén való, mert a kén a mustban levő erjedést végző élesztőket elpusztíthatja s tulerős kénezés után megeshetik, hogy a mustot be kell oltanunk, hogy erjedésnek induljon. Három százaléknál erősebb kénezés határozottan káros.

Szükséges lehet a kénezés a frissen trágyázott tőkékről szüretelt nagyobb tömegű, de gyenge minőségű, nagyobb melegben sajtolt mustoknál, hogy a tejsavas erjedést s ennek következtében „káposztalé”-nek csufolt minőséget megelőzzük. Legfeljebb 6‰ ként használjunk.

Gyenge kénezés elegendő a nemes rohadásos szőlő mustjának, mert az oxidálásra hajlamos, később a megtörést előidéző alkatrészeket már meg tudja semmisíteni.

A must kénezésére szállító hordónként — 7—800 lit. — három szál kénlapnál többet semmiesetre ne használjunk. Ne feledjük, hogy a 30 fokra felmelegedett must a benne levő erjesztő gombák működését bénítja, viszont túl alacsony hőmérsékletnél a must erjedése amugy is lassu és tökéletlen. Ne akadálvozzuk tehát ok nélkül a zajos eriedés kedvező lefolyását a kénezéssel.

A borok kénezése napjainkban általános pinceművelet, pedig nemcsak kétélű fegyver, hanem legtöbbször ártalmas és a borokat teljesen élvezhetetlenné, értéktelenné is teheti.

Erős kénezés elsősorban a penészes, rothadt szőlőlőből sajtolt, ennek következtében bórna törésre hajlamos vagy meg is törött boroknál szükséges.

Erősebb kénezést kell alkalmazni az eetes és penészes boroknál a kellemetlen íz elnyomására vagy legalább a továbbterjedés hátráltatására.

Nagy mértékben alkalmazzák a kénezést a még ki nem erjedt édes boroknál abból a célból, hogy azok további erjedését megaka-

dályozzák és így édes izüket megtarthassák. Az ilyen borokat azonban hosszú ideig nem lehet forgalomba hozni.

Piros törésű boroknál kénezní egészen szükségtelen, fehér törésnél egyenesen káros.

Vegyí vizsgálatok alapján meg van állapítva, hogy a kénezésnek legnagyobb a hatása, ha az üres hordót a használatba vétel előtt 6 órával kénezní be. Ennyi időre van ugyanis szüksége a kénessavnak, hogy a hordó dongáira lerakódhassék. Az így lerakódott kénsavból vesz magába aránylagosan legnagyobb mennyiséget a bor.

Sokkal több kénsavat tud elnyelni a bor is, ha a félig töltött hordót újra megkénezníjük. Itt is áll a mustok kénezésénél említett megállapítás, hogy a lassu, részletekben való betöltésnél a bor sokkal több kénsavat vesz magába, mint a gyors munkánál, mely mellett a hordóból a kénessav nagyrésze kiáramlik. Szükség esetén aránytalanul több kénsavat nyelhetünk el a borral, ha a bort szűrő rózsán át vékony sugárban, lassan töltjük a bekénezní hordóba, mert így sokkal jobban keveredhetik a kénessavval.

Megállapítást nyert, hogy a hosszabb időn át üresen állott, tehát többizben bekénezní hordó dongáinak szöveteiben tetemes mennyiségű kén lehet lerakódva, melyet a bor felold. Ezt a körülményt különösen finomabb, palackérett boroknál ne hagyjuk számításán kívül az ilyen hordó használatba vételénél. A tiszta, sőt a szódás hidegviz sem oldja a ként, ilyen kimosással tehát nem sokat segíthetünk. Ha ellenben módunkban van a hordót 2 százalékos szódaoldattal jól kiforrázni s aztán 3—4 napon át naponként friss hideg vízzel kiszítatni, a hordót a lerakódott kéntől teljesen megszabadíthatjuk.

A kénezést minden esetben csak óvatosan és inkább kisebb, mint túlzott mértékben alkalmazzuk.

A borok első lefejtésénél alkalmazhatunk enyhe kénezést abból a célból, hogy boraink hamarabb letisztuljanak, törésmentesekké váljanak — ha erre hajlandóságuk van s a betegségekkel szemben ellenállóbbakká lehetesenek. Az első fejtésnél a kénezés mértékkel alkalmazva nem árthat.

A szőlőkarók konzerválása kifizetődik és ajánlható, mert vele a karók tartósságát erősen növelhetjük. A gyors korhadásnak a szőlőkaró földfelszínhez közel eső része van leginkább kitéve, ezért a folyamat lassítása céljából ezt a részt kell konzerváló anyaggal átítatni (impregnálni). Erre a célra sokféle anyagot ajánlanak. Ezek közül kettő: a *kőszénkátrány* és a *rézgálic* vált be jól a gyakorlatban. A *kőszénkátrányolajjal* való impregnálás úgy történik, hogy a kátrányt üstben egyetlen tüzön lassan felforraltjuk s a száraz karókat 10—15 cm-rel mélyebben, mint ahogyan a földbe kerülnek, belemártjuk egy negyedóra a forrásban levő kátrányba, majd az üstből kivesszük, lecsepegtetjük s kitergetve megszáritjuk. A karók végeinek egyszerű higkátránnyal való bekenése mitsem ér. A kátrány melegítéskor erősen, csaknem kétszeresére megduzzad, ezért az üstöt csak félig szabad a melegítés előtt megtölteni. A kátrány gyulékony, tehát nyílt tüzön ne forraljuk és ha mégis meggyullad, vízzel nem, hanem csak száraz homokkal, hamuval, földdel lehet eloltani. Erről ajánlatos tehát előre gondoskodni. A rézgáliccal való konzerválás már nem főzéssel, hanem 3—6 százalékos oldatban való áztatással történik. A rézgálicot kisebb faedényben forró vízzel feloldjuk, majd egy nagyobb edénybe hordóba öntjük, megfelelően felhigítjuk s az oldatba, megint 10—15 cm-rel mélyebben, mint amennyi a talajba kerül — a karókat 10—15 napra beáztatjuk. Az oldatba állított karók fájába a rézgálic 3—5 mm. mélyen beivódik s ezzel nagyban nő a fa tartóssága. A rézgálicos átítatás, ellentétben a kátrányozással, hamarabb vezet eredményre akkor, ha az oldatba friss vágású karókat állítunk, mert a száraz fába a rézgálicoldat sokkal lassabban hatol be.

A párolgás okozta veszteség, a hordó nagysága és minősége, a pince hőmérséklete és nedvessége szerint kisebb vagy nagyobb lehet. A száraz és meleg pincében, ugyancsak kisebb hordóban nagyobb az apadás. Az évi veszteség 1.5—4 százalékgig mozoghat. Átlagban 2 százalékra becsüljük.

Szőlősgazdák figyelmébe! Ne felejtse egy szőlős gazda sem, hogy egy közepes szőlőtermés katasztrális holdanként 50 kg. nitrogént, 70 kg. kálit, és 30 kg. foszforsavat von ki a talajból. Ezt a hiányt, ha minden harmadik évben trágyázunk, 360—400 q. jól kezelt istállótrágyával pótolhatjuk. A szőlő trágyázásánál azért kell nagyobb mennyiséget adnunk, mint más gazdasági növénynél, mivel a gyökerek mélyebben hatnak a talajba. Kevés trágya hatását a szőlő alig érzi meg. Legjobb itt is az istállótrágya, mert a tápanyagokat megfelelő arányban tartalmazza és a talajt szerves anyagokban is gazdagítja. A trágyát most

télen hordjuk ki a szőlőbe két méter magas szarvasokba. Tavaszig földeljük le. Amint annyira enyhült az idő, a sorok között széthordjuk és lehetőleg aláássuk. Valamivel költségesebb, de jobb a trágyát ősszel, 20 cm. mély, a lejtővel keresztirányú árokba helyezni, mivel a táplálék így a mélyebb gyökerekhez szívódik. Fontos szabály, hogy amint kosarakkal széthordtuk a trágyát, azt azonnal terítsük el és forgassuk alá, mert a levegővel érintkező trágyából elszáll a legértékesebb tápanyag, a nitrogén ammoniák gáz alakban.

Milyen szalmát használjunk a keltetéshez? A keltetéshez csakis friss, száraz szalma való, a nedves és dohos szalmában gomba lép fel, amelynek mycelumai behatolnak a tojás héján keresztül és megölik az élő csirát. Tehát az ilyen költőfészkekben még a jó tojás is megzapolhat. Mielőtt a kotlót ráültetnénk, hintsünk rovarport (pyrethrumport) a szalma közé. Sőt a kotló tollazata közé is hinthetünk rovarport. Így nyugodtabban ül a tojásokon.

Németország bort akar vásárolni Romániából. Románia berlini kereskedelmi attaséja jelenti, hogy Németország a jövőben azt a bormennyiséget, amit eddig Spanyolországból vásárolt, a jövőben Romániából akarja beszerezni. A következő borokat akarják vásárolni: 1. Természetes fehér és vörös borok. 2. 18 maligános csemege borok. 3. Rendes 14 maligános.

FELHÍVÁS AZ E. G. E. TAGJAIHOZ!

Kérjük Tisztelt Tagtársainkat, akik a folyó évi tagdíjukat ezideig nem fizették volna be, szíveskedjenek haladéktalanul beküldeni az E. G. E. címére, Cluj, Str. Andrei Mureșan 10. Tájékoztatásul közöljük, hogy az E. G. E. tagdíja naptári év szerint fizetendő és az minden év január hó 1-én esedékes.

Ugyancsak kérjük a tagdíjakkal hátralékban lévő Tisztelt Tagtársainkat is, hogy hátralékaikat a folyó évre esedékes tagdíjjal együtt mielőbb beküldeni szíveskedjenek. Kérjük továbbá a csekkapon vagy utalvány-szelvényen küldött összeg rendeltetésének feltüntetését.

AZ E. G. E. ELNÖKSÉGE.

Teleki Arvéd faiskoláiból

150

Jara, jud. Turda. Cluj, Regele Carol 118.

Őszi és tavaszi szállításra alma, körte, szilva, egres, ribizke, folyton termő málna csemeték, óriási eperpalántok kaphatók.

A vetőmag kiállítás és vásár hírei.

Február hó 20-án nyílik meg az EGE ezévi vetőmagkiállítása és vására Cluj-Kolozsvárt. Ezen a kiállításon minden EGE és gazdaköri tagnak ott van a helye. Minden Tisztelt Tagtársunkat és a Gazdaköri tagot ezuton is felkérjük, hogy vegyenek részt a kiállításon. A Gazdakörök vezetőit külön is felkérjük, hogy a gazdaköri tagok terményeiből származó vetőmagvaktól küldjenek be egy-egy csoportos mintagyűjteményt. A minták izléses elhelyezéséről, a feliratok két nyelven való elkészítéséről a rendezőség díjtalanul gondoskodik.

A kiállításon be kell mutatnunk népies termelésünk színvonalát. A maga valóságában kell ezt megismernünk, ha segíteni akarunk. Legyen ott minden gazdakör, hogy összehasonlításokat is tehessünk.

Mint hogy pedig gazdaközönségünk köztudomásúlag igen nagy mértékben rá van utalva a vetőmagvak újabb és jobbfeleségeivel, nemesített fajtákkal való kicserélésére, gondoskodott az egyesület, hogy az elismerten legjobb nemesített fajtákból is megfelelő mennyiségű és minőség vetőmag kerüljön bemutatásra és így a kiállításnak meg legyen az erkölcsi és anyagi sikere.

A kiállításra való részvétel díjtalan az EGE és gazdaköri tagjai részére. A kiállítás látogatói számára — költségkímélés okából — utazási kedvezmény engedélyezését kérte az egyesület a CFR összes vonalaira. A kedvezmény igénybevételeinek módját a napilapok útján idejében közli az egyesület.

A kiállítás február 20.—26. napjain naponta délelőtt 9—1-ig, délután 3—6-ig lesz nyitva.

Miután a növénytermelés terén a tudomány haladásával elért eredmények a kiállításon megtekinthetők lesznek, kívánatos, hogy azt a gazdaközönség legszélesebb rétegeiből minél nagyobb számban látogassák és egyuttal megismerjék a legjobb vetőmagvakat és legolcsóbb közvetlen beszerzési forrásokat is.

Az EGE gazdaköri fiókjai ezalkalommal társas tanulmányi kirándulásokat rendeznek vagy az engedélyezendő CFR kedvezmények vagy a csoportos utazásokra külön engedély nélkül is érvényes állandó vasuti kedvezmények mellett. Csoportokban való utazáshoz, ha a csoportok a kiinduló állomásra térnek vissza és a menettérít jegyet kifizetik, a CFR a következő kedvezményeket adja. **Legkevesebb 20 személynek 50%, legkevesebb 48 személynek 60% a rendes árból.**

Bejelentések a kolozsvári vetőmagkiállítás- és vásárra.

Február hó 20.—26. napjain Kolozsvárt tartandó vetőmagkiállítás és vásár iránt ország-résünk gazdaközönsége körében igen meleg érdeklődés nyilvánul meg. Az EGE és gazdaköri tagok nagy számban való felvonulása mellett számos kül- és belföldi növény-nemesítő és nemesített magvakat utántermelő gazdaság jelentette be részvételét. Bár az egyesület tavaszi vetőmag kiállítására a gépgyárakat helyszűke miatt nem szokta meghívni, az idén a nagy érdeklődésre való tekintettel kénytelen volt néhány gazdasági gépgyárnak is helyet szorítani a rendelkezésére álló szűk területből.

A kiállításról kapcsolatos tudnivalókról készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást az EGE. (Cluj, Str. Andrei Mureşan 10.) A bejelentéseknek legkésőbb február hó 15-ig való beküldését kéri az egyesület.

A külföldről érkező vetőmagvak vámolása és egészségügyi vizsgálata.

Az E. G. E. a külföldi kiállítók részére megkönnyíteni óhajtván a kiállításon való részvételt, lépéseket tett a fővámhivatalnál, a kontingentálási hivatalnál, valamint a növényegészségügyi legfőbb hatóságoknál aziránt, hogy a kiállítás címére küldendő szállítmányok vám, illetve a kontingentálás alól mentesíttessenek, az egészségügyi vizsgálat pedig Kolozsvárt végeztessék.

Tavaszi vetőmag közvetítés az EGE tagjai részére.

Az E. G. E. az őszi buza vetőmagkiosztási akcióját a tavaszi gabona, kapás és takarmánynövény vetőmagvak kiosztásával folytatja. Ezért az egyesület felhívja érdekelt tagjait, hogy sziveskedjenek bejelenteni, a vetőmagvaktól úgy az eladó készletet, mint a szükségelt mennyiséget. Az eladó készlet bejelentésével egyidejűleg közlendő a vetőmag fajtája, mennyisége, minősége, (hl. súlya), ára, a tárolás helye, a bejelentő neve, lakása, u. p., vasutállomás és a vármegye neve. A magvaktól legkésőbb február 15-ig minta is küldendő a vetőmag kiállításra. A vásárolni szándékozó gazdák részéről a pontos cím, a szükségelt mennyisége, minősége szintén bejelentendő. A keresett vetőmagminták a kiállításon megtekinthetők lesznek.

Az 1938 február 20—26-i cluj-kolozsvári gazdanapok programja

Február hó 20-án, vasárnap:

D. e. 11 óraker: A kiállítás ünnepélyes megnyitása a Minerva R. T. Str. Baron L. Pop 5. szám alatti székházában.

Délben 1 óraker: Közébed az Amerika étteremben. Egy teríték ára 3 fogással, borral 40 lej. (Piața Unirii 23.)

D. u. 3 óraker: Az EGE székházában Mureșan-utca 10. szám alatt gazdaköri értekezlet, az erdélyi, gazdaköri élet kiépítése tárgyában.

1. **Elnöki megnyitó,** tartja: Dr. Szász Pál, az EGE elnöke.

2. **A falusi gazdaköri élet fejlesztéséről** előadást tart: Imre Zsigmond, a kibédi gazdakör elnöke.

3. **A növénytermelés fejlesztése érdekében az EGE által beindított akciókat** ismerteti: Telegdy László, az EGE. központi gazdasági felügyelője.

4. **A népies állattenyésztés színvonalának emeléséről** előadást tart Szeghő Dénes, az EGE állattenyésztési és állategészségügyi felügyelője.

Február hó 21-én, hétfőn:

D. e. 10 óraker: Az EGE székházában, Mureșan-utca 10. szám alatt gazdasági előadást tart:

1. **A hüvelyesek, mint a buza legjobb előveteménye** címen előadást tart: Dr. Szilágyi Ferenc földbirtokos, okl. gazda.

2. **A talajletről és a trágya erjesztéséről** előadást tart: Koppány Rezső, okleveles gazda, az EGE gazdasági felügyelője.

3. **A takarmányozás kérdéséről** előadást tart: Daniél Elemér a kuküllői Gazdasági Egyesület elnöke.

Február 22-én, kedden:

D. u. ¼ óraker: Az EGE hivatalos helyiségében, Andrei Mureșan-utca 10. szám alatt az E. M. E. igazgató-választmányának ülése, folytatólag

D. u. 4 óraker ugyanott az E. M. E. rendes évi közgyűlése, folytatólag

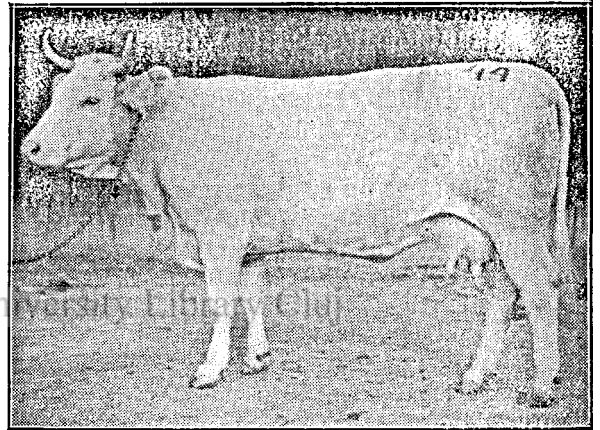
D. u. ½ óraker méhészeti vitagyűlés, az EME 5 éves munkaprogramjáról. Bevezető előadást tart: Török Bálint, az E. M. E. főtit-

kára. **Előadást tartanak:** Balogh Jenő Magyarvalkó, Biró Pál Zimánd, Dr. Incze Béla Kolozsvár, Seyfried Ferenc Kolozsvár, Stieff Ottó Kolozsvár, Stitz János Kolozsvár, Tóth István Kolozsvár.

Február 23—26-án:

A gazdaköri tanulmányi kiránduló csoportok és helyi iskolák növendékeinek fogadása és kalauzolása a kiállítás területén.

26-án délben a kiállítás bezárása.

Lapunk ünnepei számában ismertettük a medgyesi kiállításokat, ezzel kapcsolatosan mutatjuk be a fenti ábrát.

Lena: Simmenthali tehén, Svájcából importált. Tulajdonos: Gerhard Binder Medgyes. 9½—10 éves. Apja: Jost, importált svájci bika. Anyja: Berna, importált svájci tehén. Tejhozama: 341 nap alatt: 7352 kgr. 1936-ban országos vaj-rekord díjat nyerte. 310 nap alatt 354.73 kgr. vajat adott. Tulajdonosa 30.000 lejt kapott.

Eladók importált apától származó egy éves fecskehasu mangalica kanok. Cim: Gr. Wass Albert, Sucutard. Up. Taga, jud. Somes.

Keresek március elsejére egy vincellért nagyobb családdal és megvételre két erős igavonó öszvért. Cim: Borbáth Antal Cluj, Calea Episcop Ivan No. 10.

Eladó „Manitoba-Marquis“ tavasz vetőmag-buza, dr. Bikfalvy gazdaság, Zălau.

Eladók. Szépen fejlett szürke orosz libák, csin-esilla nyulak, lekhörn, rodizland, japán liliputi törzsek és kakasok jutányos áron. Cim: Gidófalvy Dăbăca, Raseruci. Jud. Cluj.

eredeti SACK ekék - vetőgépek - gyomirtófésük

Klusch János Cluj, Strada Masaryk 21. — Telefon: 25-12.

A Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaság

beküldött közleménye.

A Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. az alábbiak közlésére kérte fel lapunkat:

A közeledő tavaszi idényre mindenütt jelentékeny szükségletnek *különféle tavaszi gazdasági magvakban*, ugymint: zab, sör-árpa, tengeri, baltacim, len, kender, mindenféle takarmányrépamag, fűmagvak kerticélokra, rét és legelő létesítésére alkalmas fűmagkeverékek, valamint konyhakerti veteménymagvak és virágmagvakban. A gazdaközönség eme szükségleteiről a legmegbízhatóbb módon akarunk gondoskodni és e célból összekötetéseket létesítetünk a legjobb vetőmagtermelőkkel és magnemesítő telepekkel. Nagyon fontos, hogy a gazdakörök a felmerült szükségleteiket legkésőbb február 15-ig összegyűjtve juttassák el hozzánk, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a rendelések kifogástalan elintézésére.

Konyhakerti és virágmagvakra vonatkozóan minden gazdakör árjegyzéket fog kapni, kérjük, hogy ezt tagok részére mindenütt hozzáférhetővé tenni sziveskedjenek.

Bánkuti és csinkantin vetőmagtengerire, tavaszi takarmányárpa vetőmagra előjegyzéseket elfogadunk.

Ajánlunk a gazdaközönségnek és gazdaköröknek egészen elsőrendű különböző minőségű kocsikenőcsöt, gépkenőcsöket és zsirokat. Egyetlen gazdasági cikk sem igényel annyi bizalmat mint a kenőanyagok. Silány, rossz kenőcsökkel gépeinket tesszük tönkre. Érdeklődőknek árlapot küldünk. Kisebb mennyiségek szállítását is vállaljuk utánvétellel, közvetlenül a gyárból. Gazdakörökben árlap után feladott együttes rendelések nagy megtakarítást jelentenek a szállítási költségekben.

Kérjük a tisztelt Gazdaközönséget, sziveskedjenek bennünket ajánlatlételre felhívni az igényelt mennyiség megjelölése mellett takarmánymeszekre, állati tápporokra: Pekk, Diavit, Futor, finomított magas beltartalmu foszforsavas mész,

husliszt, vérliszt és egyebekre. Ezeknél a cikkek-nél a társas alapon történő rendelés nemcsak a fuvarban, hanem árban is igen jelentékeny megtakarítást jelent. Felhívjuk a gazdaköröket a fenti cikkek együttes megrendelésére.

Állattartó és tehenészettel rendelkező gazdák részére ajánljuk azonnali szállításra *különböző olajpogácsákat örölt állapotban*. Felhívásra mintázott árajánlattal szolgálunk.

Ajánljuk:

Titánia tejseparatorainkat minden nagyságban. Óránkénti 40 lit. teljesítő képességgel Lei 2790
Óránkénti 60 lit. teljesítő képességgel Lei 3240
Óránkénti 100 lit. teljesítő képességgel Lei 6120

Árak ab aradi raktárunk.

A gépek kifogástalan minőségűek, tartósak, elsőrendű teljesítőképességgel. Felhívásra a gépekről részletes leírást küldünk.

Ajánljuk,

a közeledő gyümölcsfapermetezési idényre a Magyar Rézhengerművek R.-T. Budapest által gyártott

Fructidor gyümölcs permetezőket

raktárunkról történő azonnali szállításra, kivül sárgaréz, belül tűzben olmozva revolver szórónisztollal és 3 méteres belül rézcsővel felszerelt bambuszcsővel.

10 liter ürtartalommal Lei 3000

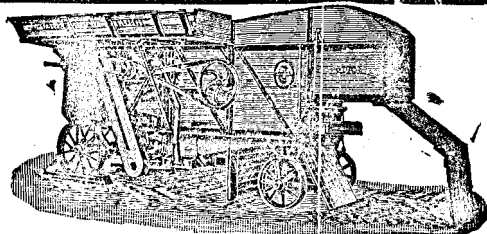
15 liter ürtartalommal Lei 3500

Bambuszcső nélkül 530 lejjel olcsóbb.

Mindentéle mezőgazdasági gépet csak a gazdák kereskedelmi vállalatánál a Mezőgazdák Kereskedelmi Részvt. vásároljunk.

A cég felhívásra nyomban árajánlattal szolgál.

Pontos levélcím: Societatea Comercială Anonimă a Agriculturilor Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 41.

Hofherr-Schranz-Clayton-Schuttleworth RT.
Budapest

88

„HSCS“ nyersolajtraktorok,

„SUPERIOR“ acélvázás cséplőgépek,

vetőgépek, valamint az összes egyéb mezőgazdasági gépek legtokéletesebb kivitelben.

Felvilágosítást nyújt:

Turnătorie de Fier și Fabrica de Mașini din Cluj S. A.

Secția: Mașini Agricole Cluj, Calea Regele Ferdinand 62. — (Telefon No.: 12-17.)

Tagdíjnyugtázás.

Az utóbbi egy hónap alatt az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai olyan hatalmas öntudatról és cselekvő erőről tettek bizonyosságot, ami fölött nem lehet szóltanul elhaladni. A tagdíjnyugtázás terén valóságos csúcsteljesítményt értek el. Mai számunk kitűnően szemlélteti az öntudatos megnyilatkozást. Gazdatestvéreink belátták, hogy a szervezettségben rejlő hatalmas értéket csak akkor lehet a maga igazában és valóságában megmutatni, hogyha pontosan eleget tesznek az összes vállalt kötelezettségeiknek. Az E. G. E. minden lehetőséget igénybe vesz, csak hogy tagjain, az erdélyi magyar gazdatársadalmon segítsen. A cél mindenki előtt ismeretes: jobbat és többet termelni, magasabb áron értékesíteni és ezáltal az életszínvonalat emelni. A legnemesebb elgondolás megvalósítása is kizárólag attól függ, hogy a munkát vállalók milyen mértékben érzik át hivatásukat és mennyire támogatják saját ügyüket. Az évi 60 leies tagdíj, ami néhány csomag dohány árának felel meg, senkinek sem okozhat gondot. Éppen ezért szeretnénk, hogyha a néldán felbuzdulva, nemcsak a tagsági díjakat küldenek be pontosan, hanem minden egyes E. G. E. tag tartsa legélemlibb kötelességének meggyőzni embertársait az út helyességéről. Az újévben tehát minden E. G. E. tag igyekezzék gyarapítani azt a tábort, amely egyetemes magyar szempontokért küzd.

Alapító díjat fizetett: dr. S. I. Mezőkapus (200 L.), Gazdakör Nagysármás 60 L., M. L. Harasztos (140 L.), br. Gy. L., br. Gy. Gy. Kraszna. Sz. D. B. Szilágynagyfalva, Cs. E. Érmihályfalva, K. B. J. B. J. N.-szalonta, B. J. Bodófalva (1937.), T. J. Sz. G., B. S. Diószeg (1937.)

1937. évre 60 L. tagdíjat fizetett: K. A. M.-é Koronka, dr. S. I. M.-kapus, T. J. M.-é Felvinc, dr. A. J. Nagyvárad, Z. E. Szalárd, K. I. Érszőlős, M. J. M.-é Mosun, B. L. M.-vásárhely, S. G. Báld, K. S., N. M., M. P., K. Gy. Sz.-kocsárd, Gazdakör Léczfalva, H. J. Bochida, E. E. Székelyvaja, F. M. Kispereg, Gazdakör Agya, M. L. Koród szentmárton, Gazdakör Hangva, Hitelszöv., Teiszöv., I. Zs., M. D. Kibéd, J. P. M.-madaras (30), K. S., Sz. A., ifj. D. I., S. F., B. S., S. Gy., K. I., U. Gy., B. L. Vajdaszentiván, Gazdakör Cegőtelke, Gazdakör Mocirla, H. M. M.-dése, B. J. Ssucság, B. Gy. Miklósvár, Hitelszöv. B.-diószeg, gr. B. A. Bonyha.

1938. évre 60 L. tagdíjat fizetett: Sz. J. Egresnata, P. A. Marosvásárhely, Sz. B. Borghis (120), Sz. J. M.-é Apanagyfalva, Ref. elemi isk. Marosvécs, D. M. I. Pereceiu, Sz. B. Sz.-tamásfalva, Hangya Olosig, Gazdakör Szentkatolna, M. F. Orbaitelek, G. B. Bardoc, Sz. L. Bilghez, G. J. Marosvásárhely, Sz. S. Szabéd, H. P. Beresztelke, K. J. Kölpény, L. J. Rücs, M. K. Körtvélyfája,

Sz. Gy. Nyomát, D. Gy. Udvari, V. L. Szabéd, K. E., P. J. (120), E. J. Marosvásárhely, B. M., K. F., O. M., Sz. F. Bethausen, V. B. L. J. Monostor, Cs. S., D. M., K. L., S. J., M. J., B. A., Sz. J., K. S., D. S., S. I. Léczfalva, B. L. Igazfalva, P. A. Hirip, K. A. Sásaru, L. S. Pava, Gy. L. Koronka, T. I. Ganisor, H. S. Felsőbánya, Sz. M. Olthévíz, Gazdakör, Hitelszöv., R. M. Nyujtód, Cs. K., K. G. Szászfalu, O. K. Poclusa de Bar., M. E. Csikszereda, Sz. A. M.-borzás, K. A. Tordátfalva, G. F. Kolozs, M. L., L. Gy., Szentábrahám, F. M. Darole, gr. W.-né, B. G. Árokajla, D. A. Bölön, B. F. Siculeni, K. I. Érszőlős, G. J. Nagyvárad, M. P. K. F. Szalonta, Gazdakör, V. M. Jegenye, Gazdakör Szalárd, D. D. A.-csernáton, N. A. M.-rücs, L. I. Etéd, V. A. M. Méra, F. K. Kraszna, V. J., S. Gy., N. L. Érmindszent, M. K. Kolozsvár, B. E. B.-besenyő, D. J. Misentea, S. A. Nagyölyves, B. S. Ujös, G. G. Érendrét, H. A. J. Piski, K. J. F.-Gyarmat, Z. A. I. Csikszépvíz (18), dr. M. M., K. P., L. J., P. J., K. J. Nagylak, M. I. M. I. M.-é Mosun, Sz. Gy. Gy. Gernyeszeg, Hangya Sz.-sámsond, T. J., Cs. Sz. Babsa, R. A. Gernyeszeg, K. A. Várkudu, Gazdakör, L. L., K. D., V. A., B. D., ifj. R. S., ifj. V. E. Szamoskorod, S. G. Báld, T. F. Kolozsvár, P. I., Sz. M. (Máté), F. Gy., M. M., B. M. kőházi, Sz. J. (Máté), ifj. A. F., Sz. J. dörgői, F. A., B. N. M., A. Gy., F. J. D., F. J. Gy. Felsőrákos, A. J. Zágon, gr. B. D. Sármás, L. E. Nagylak, ifj. Cz. M. M.-derzse, T. B. F. Kolozsvár, F. A. Kovászna, D. J. Gyalu, K. K., K. L. M.-lekence, M. J. borigyuri Körösfő, K. K., T. T. Kálnok, G. A. Buzásboocsárd, Ó. D. Zalán, D. F. Barátos, M. M. Bádok, G. K. Gy. Nagyvárad, K. G. Nagyzerénd, B. M. Szilágyosmlyó, T. Gy., S. J., Gazdakör, K. G., K. I. Sz.-kocsárd, I. E. Vizszilvás, O. S., B. Gy., V. Gy., Cs. Gy. J.-é, V. K. Kovászna, M. S. Margitta, U. I. Canaceu, Sz. M. Ikafalva, ifj. Sz. A. J. Hadadnás, Hangya Számaság, M. J. Sop. Noua, dr. Cz. I. Misentea, Sz. A. Nagyalambfalva, N. A. S. Kraszna, K. Ö. Radnót, V. A., L. J. D. S., T. F. S.-é, T. S. I., K. J. M., V. Gy., K. P. S. Sármás, R. I. P. E. udvari, K. I. Condu-Mures (120), dr. D. I. Semesne, Z. T. Gazdakör, Z. J., B. D., Z. B., F. A. alsó, Z. L. F. I., D. S., B. M. M.-é, S. A., ifj. P. Gy., P. F. F. S., N. E., N. N., Z. L., Z. M. B. K., H. A. Orbaitelek, L. I. K.-vásárhely, dr. P. L. Száraznata, M. B. Alsócsernáton, K. E. Kövec, K. L.-né Tusin, B. I. I.-Szerhegy, Gazdakör Nagysármás, Sz. Gv., Nagyvárad, M. P., M. A. Csikszentdomkos, G. J. Sztancsófalva, A. I. Tuson, A. K. I.-é, T. S. Csikszépvíz, Gazdakör Felvinc, Cs. A. Hőria, Sz. A. Szaniszló, N. M. hegyi Dés, dr. V. G. Sz.-udvarhely, Sz. K., B. D., V. I., V. A. Uzon, T. Gy., Ghirolt, dr. S. I. Puj (1938-39-re), Cs. K. Sármás, K. E. Hidalmás, Rom. kath. Népkör Simonyifalva (120), K. F. Martins (20), H. J. Parhida, K. J. Bodola, M. I. Dés, B. M. Ratiu, Hitelszöv. Aradgaj, Á. I. Papole, N. J. M.-bénye, Cs. S. Érmihályfalva, B. B. Felsőtyukos, Z. M. Radnót, H. J. Lesnic, K. J. Hosszuaszó, Sz. G. Nagyajta, N. A. Páké, D. Gy., Sz.-nagyfalva, N. J. Kolozsvár, Sz. I. N.-szalonta, K. S. Felvinc, M. J. Simonyifalva, Gy. I. M.-ludas, D. A. Viece, W. K. Kisczég, Cs. Al. Kolozsvár, P. D. K.-szentlélek, L. J. M.-rücs, J. G., J. S. M.-ludas, H. A., T. J., M. S.

M. J., M. S. Radnót, K. M. K. F., B. J., K. D., O. F., Sz. B., Hangya Harasztos, Sz. D. Homoród-szentlászló, Gy. I.; S. F., Ú. D., R. J., P. J., N. A. Baraolt 40, A. Gy. Zagon 80, G. M. Nagyajta 160 Lei. Kökös, J. Gy., Gy-fehérvár, T. F. Pir, M. J. Vultureni, E. E. Székelyvaja, Hangya Kisjenő, V. J. Gyergyószentmiklós (120), D. G. K-szentlélek, dr. Sz. J. Radnót, H. V. Zs. Érmohályfalva, Gazdakör Ilyefalva, G. M. Nagyajta, dr. B. L. N-borosnyó, M. B., B. K., I. R. K-vásárhely, L. D. Ilyefalva, cs. M. Gy., M. A. Szatmár, ifj. ber. K. B. Udvari, N. Gy., K. L. J. Sz-zovány, F. L. Szatmár, Ösz D. Gy. Borzás, dr. Cs. L. Abrud, G. J. Geges, dr. R. M. Algyógy, Hangya Hodos, T. B. Kálnok, F. S. Bethlen, P. I. M-méhes, K. J. Corbesti, gr. D. M. Erdőszáda, dr. B. Z. A-medgyes, Victoria Hsz., B. K., S. L., O. V., D. B. B., M. L. S., S. G., S. S. Kibéd, A. Zs., N. F. K., H. F. L., G. A., M. E., id. N. Gy., Sz. S., T. L., Sz. A., F. G., N. V. I. Szatmárhegy, K. A. Hosszuaszó, B. J. Nagyszalonta, K. A. Nagybánya, Hitelszöv. Szék, P. A. Puj, Fabr. de spirt Gg-szentmiklós, H. I. Brassó, K. S., S. K., Sz. Gy., T. Gy., Z. N. L., E. Gy., id. F. S., F. A., N. S., ifj. Sz. I., S. T. V., N. Sz. S., ifj. Sz. F., G. T. S., D. S., P. N. I., T. Sz. I., ifj. Sz. L., S. E., S. T. J., M. N. K., T. Sz. K., T. Sz. S., H. N. B., Á. N. S., Sz. Gy., id. Sz. I., Á. N. Gy., id. N. B., K. T. S., Sz. A., F. J., D. T. S., N. Sz. B., E. B., Gazdakör Paptamási, M. K. Temesvár, B. L., Gazdakör, R. I., id. D. Gy. (100), D. P., D. A., R. A. Marosvásárhely, M. I. M-é Muson (1939. is), K. D., K. J., K. F., K. K. F-é, K. J. Akosfalva, M. A. Harangláb, K. S. Vargata, T. I. B-madaras, N. Zs. M-szentkirály, Cs. K. Vajdaszentiván, B. J. Lueta, B. I. Alvinc, F. M. Ilyefalva, G. S. Sziget, G. P. Sz-régen, M. I. Sz-udvari, K. J. Nagymoha, P. M. (120) Balászfalva, R. K. Seleus, M. J. Dicsőszentmárton, Sz. I. M-csapó, Sz. S. K-dombó, K. F. Vámosgálfalva, E. M., P. L., P. B., A. G., P. Gy., dr. F. I., Z. B. Sepsibesenyő, K. A., B. F., B. F. Kovászna, Zs. J. Brassó, W. J. Déva, I. T. Cs-szépvíz, Gy. P. M-záh, H. J. Kisenyed, Hangya Bodok, H. D. Makfalva, Cs. A., J. S., Hitelszöv., Fogyasztási szöv., Unirea szöv., N. Á. Szárazajta, dr. E. N. Ócsanád, B. J., V. Gy., D. J., N. S., Z. Gy., id. Cs. F. Torda, B. L. T-tur, Sz. K., P. Gy., P. J., O. A., C. L., Sz. F. Tegőtelke, Unit. Egyházköz-ség Korond, D. F. Fizes, T. M. Csicsókeresztur, T. S. Sancieraiul-Silvaniei, M. E. Csikszoreda (300), Gy. B. Dougeni, K. K. Nagyvárád, U. P. Nagydevecser, M. B. Oravica, T. Ö. Ócsanád, Ö. I. Moresti, K. L. A-gyéres (1939-é), Cs. S., Gy. Gy., Sz. A., K. M., K. F., T. F., A. J., B. J. Kolozsvár, V. P. I. F-é, V. P. F., A. G. I., Gazdakör Kiskapus, B. I. Néma, T. M., Iparosegylet, B. A. Kolozsvár, B. G. Nagyajta, L. M., Sz. F. Várkudu, B. S., dr. F. R., G. Gy. Kolozsvár, K. S. Székelydája, B. A. Bágy, F. K. I. Inueu, W. J. Tasnád, L. A., V. L. Tordátfalva, Gazdakör F-detrehem, D. B. Gáldtő, J. I., Sz. I., Sz. S. Septér, Sz. P. Nagycég, S. I., F. J. K. Borzás, Á. S., D. M. Gazdakör, G. J. M-záh, N. N. I. N-kágya, Sz. B. Székelyhid, Rom-kath. Legényegylet, F. K. Nagymajtény, Gazdakör Perjámos, D. G. J. Mócs, Hitelszövetkezet Krizba, V. J. Tür, D. S. Remete, B. M. Nyüved, K. A. Jobbágytelke, F. L. Racia,

S. Gy. Ciocai, Á. A. Zágon, A. G. Oar, M. J. Urziceni, K. B., Sch. Al. Gyorok, B. Z. Abafája, A. L. Poka, P. K. Pádureni, K. V. P-kalász, F. S. L. Blenkemező, Cs. K. I. Aschileul mare, D. G. Gy. M-kályán, br. P. H. A., Kolozsvár, T. F. Terebesti, K. J. Cehăluț, Sz. M. B. Á., M. I., V. J., T. G. Csikcskekefalva, Sz. Gy., Sz. J., T. J. Uzon, H. M. borzós, H. S. borzós, ifj. Sz. pustru, G. S. Radnót, St. S., D. J. Bethlenszentmiklós, M. D., H. J., A. J., M. I. Kiskend, A. S. Hotoan, Gazdakör Szacsva, R. Z. Jedd, M. F., M. I. Zetelaka, O. M., P. Gy., Tarcsfalva, dr. K. L-né (360.), dr. K. I., Cz. D. Bánffyhunad, Cz. K., Cz. D., T. J., L. L., E. F., Cs. I., R. I. Csonáros, U. A. Dész, T. F., N. A., Ö. F., ifj. Cs. L., Cs. S., ifj. S. J., Cs. A. Sz-nagyfalu, Sz. M. M-déce, P. I. Torockó, M. E. Kolozsvár, H. Gy., H. G. F., T. G., Sz. D., B. A., Sz. F. J., F. K. I., B. S. B., B. J. Harasztos, L. Gy., Sepsiszentgyörgy, Cs. D. Bágyon, T. A. Kolozsvár, M. M. Csicsómihályfalva (360.), T. F. Kolozsvár, H. I. Szászóna, Gazdakör, Sz. M., K. A. Szilágybagos, D. M. F., T. K. Tasnád, K. M. Magyaró, Hangya Keresztvár, Ref. elemi iskola Marosvécs, L. Gy., K-széplak, Sz. A. Cs-szentmiklós, ifj. F. A., Stefánesti, Ny. Gy. A-egerbegy, gr. B. J. Veresmart, M. G. Jedd, R. Al. N-kágya, K. D. Kovászna, B. M. Jobbágyfalva, T. A. Magyaró, K. J. Vargata, B. S. Nyujtód, B. J. A-gyéres, K. A. M-péterlaka, V. J. Menyő, ifj. L. Z. M-csucs, Gy. Gy. Szováta, R. J. M-lekence, F. V. Prundu, Gazdakör (180.), B. A., R., J., M. B., O. I., G. I., S. I., K. A., P. S., Sz. S., S. S., B. J., Sz. J., B. Gy., B. M., Sz. S., S. I., K. S., S. A., O. J. Pürkercec, Cs. I., K. J., M. I., Cs. J. K., K. I. b., J. F., B. M. j., P. Gy., M. M. D., ifj. B. F., B. I. k., B. M. h., Cs. F-é, V. J. s., N. J., B. M. m., B. P. J., D. S., Cs. Gy., B. M. k., ifj. D. M., P. L., B. I. k., Cs. M. k., B. M. k., K. F. j., dr. P. L., dr. N. L., S. V., F. J., K. J. f., P. A., M. F., B. I. Bánffyhunad, R. A., T. O. I., ifj. K. Gy. a., V. J. J-é, K. V. A., A. M. I-é, M. K. A., T. V. A., K. J. B. M-bikal, B. I. sz., H. J. J-é Nyárszó, L. J. Saula, P. F. Ketesd, M. E., J. Nyárszó, L. J. Saula, P. F. Ketesd, M. E. T. M. Nades, B. Gy. M Farnos, K. F. Tasnád-szántó, Cs. J. Keresztes, V. P. M-ludas, Cs. L. L. Marosilye, F. K. A. Csókfalva, V. I., Gazdakör, V. J., O. J., T. M., K. I. Marosludas, Gazdakör Zolán, B. Gy. Nagybánya, Gazd. Velence, Várad-Velence, V. A. Székelyudvarhely, dr. B. L., S. L., J. Gy., Nagyborosnyó, T. J. Románujfalu, Sz. I. M-sámsond, B. J. M-szentmihály, T. I. Hidvég, V. A. Alunis, P. K. Bod (120), Hangya, H. F., Cs. A., K. G. Székelykocsárd, Z. Zs. M., G. M., T. K., N. I. Sármás, S. A. p., B. F. I., T. M. F., ifj. B. F. I., I. Gy.,

Nagyenyedí „Kisegítő” Takarékpénztár Rt.

Aind, jud. Alba.

Fiók: Ocna-Mureșului—Marosujvár. — Posttakarékpénztári csekszámla: 43007. Gírószámia a B. N. R. nál. — Alapított 1871-ben. — Teljesen befizetett részvénytőke: 10 millió Lei. Tartalékok: cca. 10 millió Lei. — Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

B. I. n., B. J. b., S. I. f., B. I. b., B. I. n., B. A., B. I. b., ifj. B. J. cs., K. J. z., I. F. Magyargyerőmonostor, Gazdakör, S. I., M. J., Sz. B., Kárásztelek, H. Gy., Kolozsvár, br. D. Zs. Bujdos, Cs. F. Mezőtelegd, ifj. L. J. Farcád, L. J. Székelykeresztur, B. F., J. J., ifj., J. I. Kide, S. I. marobuna Gy.-monostor, P. M. Kőrösfő, V. J. Kolozsvár, V. I., B. O., T. P. Borsa, Cs. A. Sângatin, B. F. Ördögkut, dr. Sch. Gy. Aurélháza, L. M. (szücs) Erzsébetváros, B. I. Csikszenttamás, B. J. F.-szálláspatak, K. M. Margina, Z. M. Pácureni, B. G.-né Szilágyosomlyó, V. Gy. Márcusa, B. Gy. Billéd, Sz. N. F., M. A., Polg. Olvasókör, T. S., M. S., B. A., Sz. F., H. A., Sz. Gy., Sz. T. L. Sz.-somlyó, S. F. Cs.-jenőfalva, K. K. N.-borosnyó, K. I. N.-bacon, dr. F. G. N.-ajta, Sz. Gy. Nagyszalonta, N. I. Románufalu, Hitelszöv. Avasujváros, V. S. Szováta, T. J. Kisborosnyó, R. J. Biharfélegyháza, M. J. Uzon, B. A. Szőkefalva, A. J. Troita, E. K. Bályok, gr. P. L. Arad, K. J. Tarcsafalva, id. A. F. Kolozsvár, K. D. Avramesti, Sz. I., G. L. H.-szentpál, J. L. Odellő, O. T. Kovászna (120), Gazdakör Simonyifalva, F. D. Ülke, E. F. M.-kapud, H. K. Tasnád, O. cs. Gy. Kibéd, U. J. Zabola, V. P. Rigmany, M. A. Avramesti, ifj. K. J. Ny.-szereda, Sz. I. M.-pagocsa, B. k. S. Csiba, M. S. Kolozs, F. I., K. S., T. K., B. E. Sacaseni, B. G. Markosfalva, K. S. Bucuresti, B. A. Lipova, S. J. Maja, M. D. Jobbágyfalva, B. J., K. B. S., Sz. L., L. L., id. K. J., B. J., Cs. M., T. F., M. I., G. A. Nagyszalonta, K. E. Onuca, B. I. Uzon (120), K. K. Deja, K. I., L. J.,

B. F. M., I. L., Sz. J. Uzon, Sz. Á. Bözödújfalva, Sz. I. Brădesti, F. I. Lisznyó, K. J., K. J., P. K., ifj. B. A., L. D., S. L., R. I., N. F., K. A., K. G. M.-szentmárton, U. I., B. I., id. B. B., K. J., Cz. J., ifj. K., B. B., Gazdakör, B. J., B. F., B. J., N. M., V. P., B. S. Bodófalva, B. I., M. S., F. Á., K. L. Zs., id. M. F., B., G., B. M., F. I., K. D., K. G. alsó, ifj. E. M., F. I. Olasztelek, Gazdakör (500), Hitelszöv. (100.), V. B., T. F., Sz. K., H. Á., E. N. L., K. N. K., T. I., N. S., Ny. S., P. I., N. G., Sz. S., P. J., B. L., Sz. M., S. I., N. I., D. S., F. J., Cs. F., V. F. Bihardiószeg, Gy. K. J. Dicsőszentmárton, Gazdakör Boldogfalva, Gazdakör Harangláb, D. Gy. Csávás, F. P. Radnót, H. A. A., M. J. J.-é Dombó, Sz. Gy. Vámosudvarhely, P. S., K. K. Magyarsáros, Sz. G. F., Sz. J., Gazdakör Pócsfalva, S. G. Désfalva, O. F. Pócsfalva, B. I., E. J. Csávás, Sz. M. Petreni, Zs. F., Cs. D. Mészko, K. Gy., N. L. Sármás, B. B. Székelyhid, P. F. Cheda mare, J. I., Sz. M. Petreni, N. Gy., Sz. B. Kolozsvár, V. L. M.-szopor, R. S. Ketesd, id. B. F., R. Gy. Bánffyhunjad, B. A., D. J. Magyaroszovát, Sz. F. vánkos Vista, N. J., F. A., R. J., Gy. J., Gy. J. Ürmös, V. B. Gazdakör (180) Arkos, D. F. Olvasókör, B. M., B. S., K. S., ifj. Sz. J. Torockó, M. J. Vama, dr. M. Z. és gazdasága, R. K. Aiud, F. A. Sarmaság, B. B. Becheni, I. J. Aranyosmedgyes, Hangya Bonchida, K. J. Szászváros, H. D., T. J. Radnót, H. G. Orbaitelek, G. L. Tövis, T. S. Zilah, Sz. Zs. Vajasd, U. R. Bisericani, A. A. Baraolt, K. Gy. Angyalos, F. L. Sălăsurii, A. I. Vacaresti, L. S. Rava, B. M. Bánffyhunjad.

Gazdák!

Vegyétek a bevált, híres cseppeli

Weiss Manfred-féle

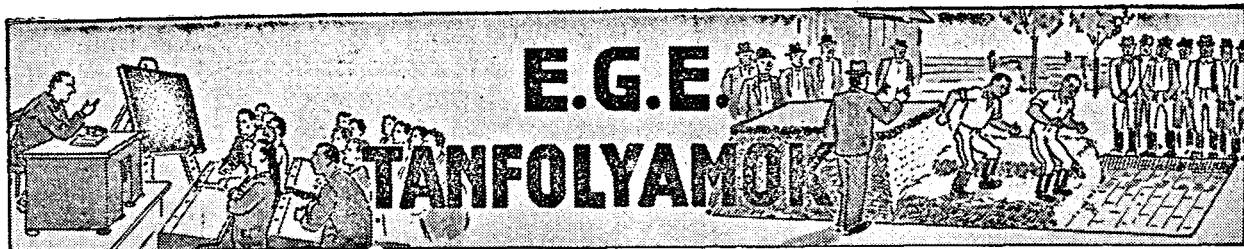
mezőgazdasági gépeket, ugymint:

ekéket, vetőgépeket, permetezőket, serleges kútakat, boronákat, gyümölcs- és szőlőpréseket, kukoricamorzsolókat, darológépeket, szecskavágókat, takarmány-füllesztőket, saraboló- és húzókapákat stb.

Árakkal és katalógusokkal készséggel szolgál a gyár romániai képviselőte:

„Fime!”

**S.A.R. pt. Comerțul de Fier și Metale
București, Strada Fantanica Nr. 46.**

Tanfolyamok.

Irta: Mikó László.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet ezuttal másodikban tart sorozatos mezőgazdasági tanfolyamokat. Egy részük már befejezést nyert, míg a többi folytatja hasznos munkáját. Most az ideje számot vetni azzal, hogy milyen eredményt jelez az oktató tevékenység, hadd lássuk, helyes volt-e a megindulás?

A múlt év őszen gazdaköreink fokozottabb mértékben igényeltek tanfolyamokat. Saját, jól-felfogott érdekükben szívesen hoznak anyagi áldozatot, felhagynak a közömbös, bizalmatlan magatartással, sőt — még az eddig szokatlan munkában — a női háztartási tanfolyamok rendezéséből is részt kérnek. Mindez arra mutat, hogy az oktató munka helyes irányban halad, ott nyújt segítséget, ahol valóban szükség van rá, mert hiányt pótol. A kisgazda józan esze a legmegbízhatóbb értékmérő — ha szeretettel fogad valamit, ha munkakészsége nyilvánul meg, főként pedig, ha anyagiakban is áldozatot hoz — akkor a tevékenység nem hiábavaló.

Idei tanfolyamainkat Csikban kezdtük. A megye helyzete, ezen a téren is sajátos vonásokkal rendelkezik. Ez a — különben rendkívül értelmes nép — ma, ugyszólván munkaéhes. Tanfolyamaink nagyon látogatottak voltak, hallgatóink viszont, a legjobb gazdák és gazdaifjak soraiból kerültek ki. A vizsgákon pedig, mint érdeklődő közönség, ott volt az egész falu, férfiak, nők egyaránt. Vizsga után, a világos érdeklődő

kérdések özönével árasztották el az előadókat. A női háztartási tanfolyamok — Csikban — ugyszólván sorozatosá válnak. Mindenütt jószándék és megértő szellem tapasztalható.

De nemcsak Csikmegye kisgazdáinak magatartása nyújt számunkra erőt és biztató kitartást a további munkához. Tagjaink megérezték mindenütt, hogy a jól rendezett és komoly tanfolyamoknak, kiszámíthatatlan jelentőségük van. Mezőgazdasági életünknek, de egész nemzeti létünk sorsa, élete, főleg a gazda és a kisgazda vállaira nehezedik. Erre a fontos szerepre és nagy hivatásra fel kell készülnünk. Epen ezért, különös jelentősége van annak, hogy kisgazdáink megértésük a dolgok mélyén rejlő valóságokat. Tanulni, haladni akarnak.

Az eddig megtartott tanfolyamok sikerét jobb munkával, értékesebb fajta vetőmaggal bevetett földek, eredményesebb, gazdagabb aratás jellemzi — kezelt gyümölcsösöket és kítünően ápolt állatokat látunk. Munkában van a fejlődés hatalmas gépezete, az elrozslásodott kerek még nyikorognak itt-ott, olajat várnak de a magyar gazda öntudatosan halad az E. G. E. által kitűzött cél felé, a boldog és megelégedett gazdajövő felé.

Az E. G. E. Vezetőségének annál nagyobb az elégtétele, mivel a tanfolyamok meggyújtották a tudás örökké lobogó fáklyáját, amely eloszlatta a gazdatömegek bizalmatlanságát és a mindent megbénító közönyt.

E. G. E. vizsgák Erdélyszerte.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet tovább folytatja a múlt évben beindított mezőgazdasági népoktatási munkáját. Az előző évi 24 téli, kéthetes gazdasági tanfolyam helyett a télen már 47-et rendez. A magyar kisgazdátársadalom pedig felismerte a tanfolyamok jelentőségét és komoly haladásról, tanulmányvágyásról tesz bizonyosságot. Az előadók a magyar földbirtokosok, illetve okleveles gazdák soraiból kerültek ki, akik önzetlenül és magasabb szempontok miatt vállalták a nehéz, fáradságos munkát. A gazdasági tanuláson kívül megszületik az együvé tartozás gondolata, mely a magyar jövő elengedhetetlen alapfeltétele.

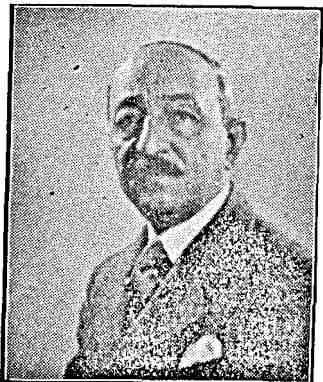
A Kalotaszegen január 3-án három köz-

ségben nyitották meg a tanfolyamokat. Bánffyhunad, Sztána és Váralmás magyar gazdái sorakoztak fel. A záróvizsgákat január 15-én tartották meg, amelyre meghívták dr. Szász Pált, az E. G. E. elnökét. A kérésnek annál szívesebben tett eleget, mivel bejelentett szándéka volt meglátogatni mindazokat a falvakat, ahol magyar gazdák élnek. Az elmúlt évben közvetlen munkatársai kíséretében több körutat tett meg s így a kalotaszegi is programba volt véve.

Dr. Szász Pál, Telegdy László központi feliügyelő kíséretében január 15-én déli félgyegy órakor érkezett meg Bánffyhunadra. Az első utjuk a tanfolyam helyiségébe vezetett, ahol 54 gazda hallgatta az előadásokat.

Érdemes megemlíteni, hogy a mezőgazdálkodás kérdése iránt az értelmiségi körökben is komoly érdeklődést tanúsítanak. Példának említtük meg, hogy a Bánffy-hunyadi hallgatók között ott ült dr. Pasca kórházi igazgató-főorvos is.

A tanfolyam megszervezése Albrecht Dezső ügyvéd, az ismert ifjúsági vezető és minden igaz magyar ügy támogatójának, továbbá Búzás István nyug. adótárnok, gazdaköri elnök érdeme. A tanfolyamot Szilágyi Ferenc aranykúti földbirtokos vezette, míg az előadói tisztségeket Binder Albert szováti földbirtokos és Gyerkes Mihály ny. igazgató-tanító töltötték be.

Dr. Szász Pál.

Amikor dr. Szász Pál belépett az előadói helyiségbe, Szilágyi Ferenc megható szavakkal üdvözölte. Dr. Szász Pál végighallgatta az előadásokat. Délebed után Telegdy Lászlóval és Albrecht Dezsővel Váralmást látogatták meg. A kulturházban már folyt a vizsga. Az előadók, Várady Mihály, Paull Kamil és Gyerkes Mihály voltak. Az E. G. E. elnökét Csürös József ref. esperes és Farkas Ferenc gazdaköri elnök, továbbá Bot Ferenc ref. tanító fogadták. Csürös József üdvözlőbeszéde után dr. Szász Pál szólt a hallgatósághoz. Ott volt a falu egész magyar gazdatársadalma. A falu asszonyai szintén megjelentek.

Örömeinek adott kifejezést, hogy megismerhette Váralmás törekvő és szorgalmas népét. Megelégedéssel tapasztalta, hogy a vizsga komoly haladás záloga, mert a gazdák csak akkor tudnak lépést tartani az idővel, hogyha a fejlődés komoly elősegítői lesznek. Figyelmeztette a magyar gazdákat, hogy tartsanak ki nemzetük mellett, mert fennmaradásukat csak így tudják biztosítani. Majd elbucszott a hallgatóságtól.

Váralmásról visszatértek Bánffy-hunyadra. A vizsgát a Tigris-szálloda nagytermében tartották meg. A nagyszámu hallgatóságon kívül ott volt még Kós Károly, Al-

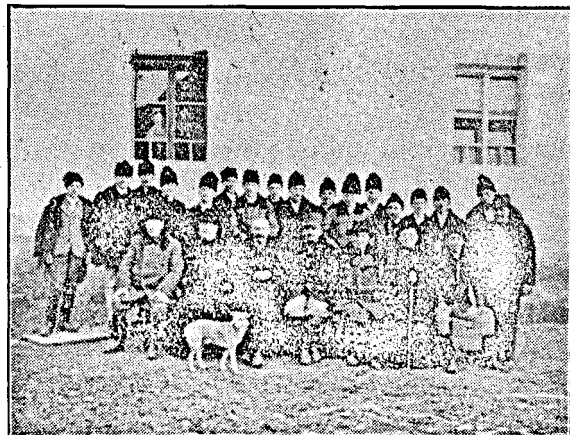
brecht Dezső, Bokor Márton ref. lelkész, Tőkés Tibor kőrösfői ref. lelkész 20 tagu gazdaküldöttséggel, Balázs János nyárszói bíró a falu gazdaképviselőjével, dr. Bibó Béla kiskapusi lelkész népes küldöttség élén, Kupa György magyarbikali bíró szintén többedmagával jött el. Megjelentek még dr. Kubaszek István C. F. R. főorvos, Nagy Miklós dr. alpolgármester, Vertán Alexandru rendőrkapitány, dr. Andrei Alexandru ügyvéd, Kovács István bankigazgató, stb., stb.

Az előadók által feltett kérdésekre a legképzettebb szakembereket is meglepő válaszok hangzottak el. A hallgatók szavaiból kitűnt, hogy öntudatos munkát végeztek. A jövőben Bánffy-hunyad gazdái az okszerű mezőgazdálkodás elveit fogják követni.

Dr. Szász Pál rövid beszédet mondott:

— Régi vágyam volt, hogy Kalotaszeg magyarjait felkeressem. Az ilyen vizsgák nemesak a hallgatók képességeit mérik le, hanem számomra is lelkiismereti vizsgát jelentenek. Amikor az EGE vezetését átvettük, elsősorban önmagunkat vizsgáltuk meg, lássuk, hogy a kitűzött céljaink helyesek-e és alkalmasak-e arra, hogy a magyar kisgazdatársadalom ügyét előbbrevigyük? Látom, hogy megközelítjük a célt, hiszen kialakul a lelki összetartozandóság. Minden ilyen tanfolyami vizsga a magyar gazdák lelki egybekapcsolásának a mérföldjelzője. A gazdasági tudás, a jobb és többtermelés mellett, tehát más, lényegbevágó szempontok is érvényesülnek.

Az elnöki szavak után Búzás István gazdaköri elnök megköszönte az E. G. E. elnökének és az előadóknak, hogy lehetővé tették a tanfolyam megtartását. Azt a meggyőződését fejezi ki, hogy az E. G. E. munkája olyan általános mezőgazdasági fellendülést

A cstikkászonalitzi tanfolyam hallgatói.

eredményez, mely az egész Kalotaszeg magyarságára kihat. Ezután megható pillanatok következtek. Búzás István gyönyörű kalotaszegi varrottással díszített és művésziesen rajzolt emlékkönyvet nyújtott át dr. Szász Pálnak és az előadónak, melybe mindennap beleírták a tanfolyam hallgatói neveiket.

Az első oldalon a következő sorok olvashatók:

„Szász Pálnak, az Erdélyi Gazdasági Egylet elnökének hálájuk és tiszteletük jeléül a bánffyhungyadi két hetes gazdasági tanfolyam hallgatói. 1938 január 3—15.“

Dr. Szász Pál és a tanfolyami előadók meleg kézfogással köszönték meg a legkedvesebb ajándékot.

A vizsga egyházi énekkel ért véget.

A vizsga tulajdonképpen befejező nagy záróünnep este 8 órakor kezdődött. Olyan hatalmas tömeg vonult fel, hogy a nagy terem befogadóképessége kicsinynek bizonyult. Ott volt Bánffyhungyad magyar gazdatársadalmá és értelmisége, de résztvettek a román értelmiség köréből is.

Az ünnepély gyönyörű népdalokkal kezdődött, amit a bánffyhungyadi dalkör adott elő Gábos Gyula vezetésével. Bokor Kató nagysikerrel szavalta el Ady Endre: „Hazamegyek a falumba“ és Kis Jenő: „Csontos vén paraszt volt...“ című verseit. Szilágyi Ferenc földbirtokos beszámolt a tanfolyamon végzett munkáról. Gábos Gyula cigányzenekari kísérettel népdalokat énekelt.

Dr. Szász Pál beszélt ezután:

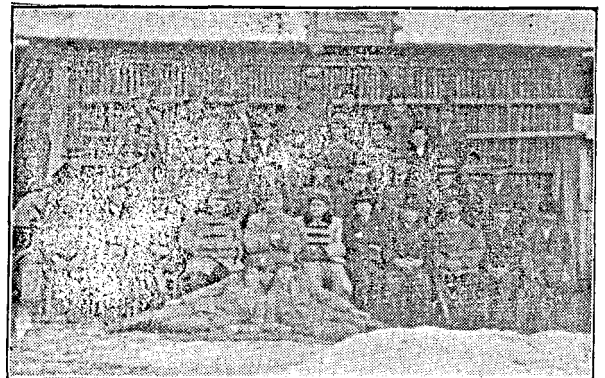
— A tanfolyamok mindig komoly tanulságokat tartogatnak. Mindenekelőtt örömmel állapítom meg, hogy öntudatossá teszi a magyar gazdát, gyarapítja a tudását, szerves egésszé teszi meg, de ezenkívül szolgálja az ittélő népek lelki harmóniáját is. Érdekes, hogy a mezőgazdálkodás az egyetlen életterület, ahol eltűnnek a nemzetiségi kérdések. A tanfolyamnak másnyelvű hallgatói is voltak, de egyforma szorgalommal és lelkesedéssel tanultak. A föld alapos és komoly megművelése a megélhetés sziklakemény alapépitményét teremti meg. A gazdasági egyletnek az a rendeltetése, hogy a magyar gazdatársadalmat fel-emelje. Helyzetét meg kell javítani. Ha megvan a gazdasági alap, akkor bekövetkezik a szociális fejlődés és az élet minden vonalán megtalálja azt, ami a nyugodt megélhetéshez szükséges. Nincs közösségi munka összetartás nélkül. Ahol az E. G. E. munkához látott, mindenütt a magyar gazdatársadalom egységes és öntudatos fellépésével találkozunk. Egyik legszebb példáját itt látom. Arra kell tö-

rekednünk, hogy senki közülünk el ne essen és hajhajutott gazdatestvéreinken, az egymásrautaltság gondolatától áthatva, segítsünk. Gazdatársadalmunk minden vonatkozásban hatalmas erőt képvisel s ezt csak akkor tudjuk kifejezésre juttatni, hogyha a közös munkavállalással megoldjuk legfontosabb létkérdéseinket. *Gazdatestvéreim ragaszkodjanak magyarságukhoz. Ezt megtagadni a leg-súlyosabb bűn, amit az ember életében elkövethet. Aki saját fajtáját megtagadja, azt máshol sem becsülik meg és minden népközösségből kivetik.*

Dr. Szász Pál nagy éljenzéssel fogadott beszéde után Miklós Erzsébet énekelt, Juhász Ferenc szavalt. Majd megkezdődött a gazdabál. Világos virradatig.

FELVINCZ.

A tanfolyam január 3-án kezdődött. Horváth Tibor köbökuti, Szász Dezső bükkösi és dr. Eöry István magyarigeni földbirtokosok adtak elő. Néhány napra lejött Szeghő Dénes nyug. állategészségügyi felügyelő, aki az állattenyésztésből oktatta a gazdákat. A hallgatók lelkiismeretes munkát végeztek és a jelentés szerint — egytől-egyig boldogok, hogy résztvehettek ebben a fontos akcióban. Megfogadták, hogy a jövőben a tanultak szerint fognak gazdálkodni. A gazdák versenyeztek abban, hogy az ismereteket alaposan elsajátítsák.

A felvinci tanfolyam. Középen Szász Dezső, dr. Eöry István és Horváth Tibor.

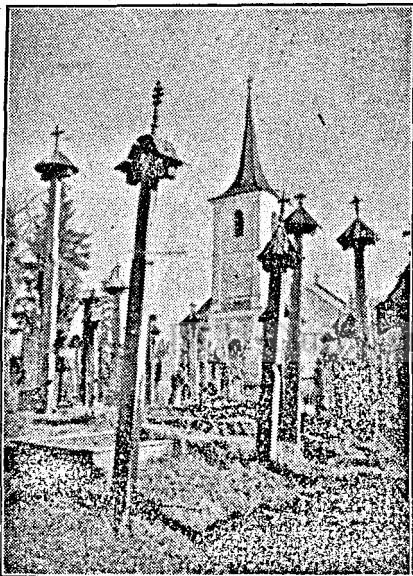
A vizsgán a központ részéről Szász Ferenc kerületi felügyelő jelent meg, aki tolmácsolta Szász Pál dr. elnök üdvözlését. A hallgatók megköszönték az E. G. E.-nek, hogy lehetővé tette a tanfolyam megrendezését.

Lazsádi Domokos gazdaköri titkár és Szécsi Ferenc elnök, mindvégig lelkesen dolgoztak és vigyáztak arra, hogy a tanfolyamhoz fűzött remények bevaljanak.

Harasztos.

A Torda-megyei Harasztos gazdái ezúttal is bizonyosságot tettek öntudatukról. A tanfolyamot rendszeresen látogatták és a *Póka Pál*, *Szeghő Dénes*, *Pál Kálmán*, továbbá *Gyerkes Mihály*ből álló előadói gárda mindent elkövetett, hogy tudásuk legjavát nyújtsák. A vizsgán az E. G. E. képviselőiben *Finta Andor*, tordai földbirtokos jelent meg, *Gegesy Sámuel*, *Horváth Miklós* és *Horváth György* E. G. E. tagok társaságában.

A hallgatók kitünő előmenetele nagy örömet okozott.

A csikkászonallizi katolikus templom.

Finta Andor köszönetét fejezte ki az E. G. E. nevében a hallgatóknak és további munkára buzdította őket. *Biró János* gazdaköri elnök és *Murádin Lukács*, a fáradhatatlan gazdaköri titkár tevékenységét őszinte elismerés illeti.

Este társas-vacsora volt, amelyen több pohárköszöntő hangzott el. A gazdák őszinte és mély ragaszkodásukról biztosították az E. G. E. elnökséget.

Lukafalva.

A Lukafalvi tanfolyamnak 30 rendes hallgatója volt. A növénytermesztés és gyümölcskertészetnek *Ugron Pál*, az állattenyésztést *Orosz Károly*, állategészségügyet *Hajdó Ödön* adták elő. A konyhakertészetből viszont *Anghi Balázs* oktatta ki a hall-

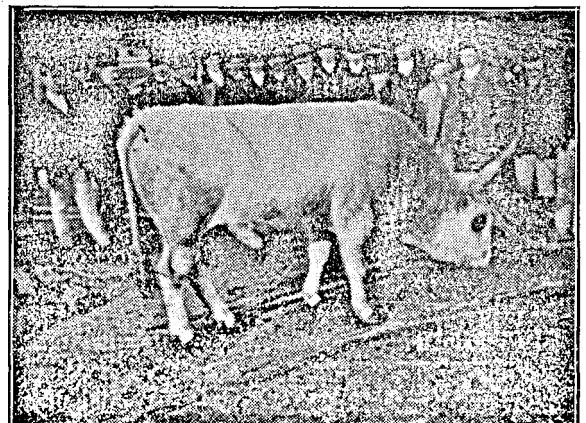
gatókat. A gazdák *Illencfaláról* és *Teremi újfaluból* is képviseltették magukat.

A tanfolyam sikeréért *Adorjáni Zoltán* ref. tanító, *Kósa János* gazdaköri és *Mátyás Lajos* szövetkezeti elnökök sokat fáradoztak. A vizsga emelkedett szellemben folyt le és azon az E. G. E. képviselőiben *Mikó László*, a marosmegyei Földmives Szövetség elnöke, E. G. E. felügyelő jelent meg, aki hatásos beszédben ismertette a magyar gazdatársadalom feladatait.

Mezőmaradas.

Mezőmaradason *Orbán Károly* földbirtokos, minden magyar ügyet komolyan támogató gazdaköri elnök, szervezte meg a tanfolyamot 40 hallgató részvételével. Előadók: *Biró József* földbirtokos, *Gr. Bethlen Gábor* és *Hajdló Ödön* voltak. A gyümölcs- és konyhakertészetet *Anghi Balázs* ismertette. A vizsga iránt az egész vidéken nagy érdeklődés nyilvánult meg s azon megjelent *Máriaffi Lajos* maroszentgyörgyi földbirtokos, E. G. E. alelnök. De ott láttuk *Kabos Kálmánt* családjával, *gr. Kuun Zsigmondot*, *Dr. Sándor Istvánt*, *Szentkirályi Bélyt*, *Szász Józsefet* és *gr. Bethlen Dánielt*. *Orbán Károly* önzetlen munkájával bekapcsolta a „szénáságytanyai“ gazdákat is. *Kacsó Lajos* mezőmaradasi esperes, *Friedrich Árpád* nyug. igazgató-tanító, *Fodor Emdre* gazdaköri elnök, *Blénessy József*, *Nagy József*, *Donáth Benedek*, *Vajda István* és *Palkó Gyula* önkéntes munkavállalásukkal komoly segítséget jelentettek.

A vizsga az alapos felkészültség jegyében folyt le. *Máriaffi Lajos* alelnök nagy szabásu és mindvégig élénk figyelemmel kísért beszédet tartott. *Figyelmeztette a magyar gazdákat arra, hogy sajtóságos helyzetükben a legnagyobb feladatokat kell,*

A csikkászonallizi Gazdakör E. G. E. által kapott magyar tenyészbikája.

hogy megoldják. Szívós, kitartó munkára, komoly összetartásra van szükség, amihez hozzájárul a mezőgazdasági ismeretek elsajátítása. Csak ilyen módszerekkel lehet az egyetlen helyes és igaz úton haladni, amit számukra az E. G. E. megjelöl. Az a munka, amit az E. G. E. végez, nem papirtevékenység, hanem gyakorlati jellegével maradandó értéket képvisel. Végül névszerint köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik bekapcsolódva a magyar gazdatársadalom újjászületési folyamatába, az E. G. E.-mozgalom őszinte támogatóinak bizonyultak.

Máriaffi Lajos nagyhatású beszéde után Kacsó Lajos esperes költői szavakkal ecsetelte az E. G. E. jelentőségét. Ezek után *Biró József* tanfolyamvezető indítványára *Kabos Éva*, *Kabos Kálmán* fb. leánya gyűjtést rendezett egy gazdaköri sorvetőgép beszerzésére. A szép és nemes elgondolás komoly eredménnyel járt és *Kabos Éva* 4.000 lejt gyűjtött. A vizsgát reggelig tartó gazdabál követte, amelynek a tiszta jövedelme szintén a vetőgép vételárát gyarapította.

Sztána.

A sztánai tanfolyam *Kós Károly* és *Bene István* céltudatos munkájának az eredménye. Az előadói tisztségeket *Bitay Endre*, szárazvámvolgyi, *Gál Péter* kályáni földbirtokosok és *Gyerkes Mihály* vállalták el. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a hatóságok részéről megértő szellemmel találkoztak. A vizsga sikere egyformán érdeme a hallgatóknak és az előadóknak, akik a nemes gondolatért egybeforrva dolgoztak. A vizsgán az E. G. E. központját *Bene István* képviselte. Szavaiban utalt a gazdasági népoktatás jelentőségére, amely nélkül haladást el sem lehet képzelni.

Szatmár.

A szatmári tanfolyam méltó keretek között zárult. Január 15-én délután a németi részi ref. templomban hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a hallgatók. Ott volt *Bikfalvy Ferenc* E. G. E. felügyelő, *Korponay Kornél*, *Báran Dezső* és *Tempfoly István* előadókkal. *Pap Zsigmond* ref. segédlelkész, tanfolyami hallgató Márk evangéliumának IV. rész, 26., 29. verseinek felolvasása után, rövid bibliai magyarázatot tartott és hálaadó imájában az Úr áldását kérte az E. G. E.-re, annak elnökére, valamint a tanfolyam hallgatóinak minden munkájára. Majd felhangzott a zsoltár „Te bened-biztunk...”

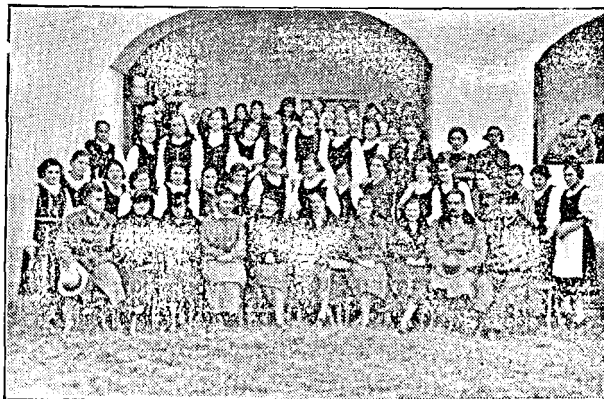
A vizsga a ref. egyház tanácsstermében vette kezdetét. Dr. Szász Pált, az E. G. E.

elnökét *Kölcsey Ferenc dr.*, domahidi földbirtokos, az ismert közéleti férfit képviselte. *Harcász Géza dr.* gazdaköri elnök, *Békefi Lipót* alelnök és *Kovács Sándor* jegyző vezetésével megjelent a magyar gazdák népes küldöttsége. Mély benyomást keltett az a tény, hogy a vidék is eljött és úgy a szatmári, valamint a németi ref. egyház presbitériuma.

Dr. *Kölcsey Ferenc* átfogó beszédében kifejtette az E. G. E. célkitűzését, mely a gazdáknak a tudást és az összefogással járó nagy erőt és munkahedvet biztosítja. Mély hatású szavai után felkérte az előadókat, hogy az előadott tárgyakból kérdéseket tegyenek fel. Az előadók és a hallgatóság nagy elégtellessé állapították meg, hogy nem volt hiábavaló a munka. Képzett, öntudatos gazdákat adtak vissza a helyi magyar gazdatársadalomnak.

Harcász Géza dr. hosszabb beszédben hívta fel a hallgatóság figyelmét, hogy a tanultakat meg kell valósítani a gyakorlati életben. Mindenki tartsa költességének, hogy újabb tagokat szerezzen, mert csak a hatalmas és erős szervezett tábor képviseli igazán az egyetemes érdekeket. *Balla Zoltán* aranyosmedgyesi ref. lelkész, tanfolyami hallgató, társai nevében fejezte ki őszinte köszönetét az E. G. E.-nek, hogy módot nyújt ilyen tanulságos tanfolyamokkal a magyar kisgazdák tudásának fokozására. *Isten bőséges áldását kérte az egyletre és fáradhatatlan elnökének, dr. Szász Pálnak pedig adjon az Uristen hosszú életet, hogy élén álljon a magyar gazdák anyaegyesületének, az E. G. E.-nek.*

Bikfalvy Ferenc, E. G. E. felügyelő ezután kiosztotta a bizonyítványokat és bejelentette, hogy a gazdáknak bármikor rendelkezésére áll.

A csíksomlyói női háztartási tanfolyam növendékei. Középen Dr. Hirsch Hugóné az előadónővel. Dr. Pál Gábor képviselő, Mikó László és Fodor Pál.

Kérdés - Felelet

Kérdés: Kérem gazdatársaimat, hogy közöljék tapasztalataikat a nyáron örölt kukoricaliszt eltarthatóságáról. Hogyan teszik el, lazán, vagy összenyomva, felhalmozva, vagy szétterítve? A lucernaszéna ugyanis ősszel és télen még ha teljesen szárazon is tették el, megereszkedik a párás levegőn. Ezért az őrlése igen szaporátlan, óránként 120—150 kg.-nál alig örölhető több a kalapácsos malommal. Nyáron ezzel szemben 400—500 kg. is örölhető.

Felelet: A lucernaszéna tényleg megvondódik a nedves levegőn. Sajnos, ezt a tulajdonságát lisztté felőrölve is megtartja. A jó lucernaszéna víztartalma 15—16%. A lucerna liszt pedig ilyen víztartalommal lazán

összerakva megpenészedik. Dániában a lucerna liszt víztartalmát szárítókban 11—13 százalékra leszállítják és jól záró papírszakokba raktározzák hosszabb ideig. Gyakorlatilag a nyáron örölt lucerna magtárban 20—25 cm. vékonyan raktározva könnyen eltartható. Ezen eltartási mód azonban nagy raktár területet igényel. A lucerna lisztet verembe gyömöszölve szintén nehéz eltartani. A nedvesség foka ugyanis nem elegendő a biztos áterjedéséhez, ezenkívül az erjedéshez nélkülözhetetlen cukor is hiányzik belőle, ami megvan például a csöves csalamádében.

A kérdés végleges tisztázására felkérjük a gazdatársainkat és készséggel felajánljuk az „Erdélyi Gazda“ hasábjait.

Rejtvény

Egyik tagtársunk a következő panaszszal fordult egyletünkhöz: Vásároltam 18 malacot és fel akartam nevelni. Takarmányuk kukoricalisztből főzve és ugyancsak főtt burgonyából állott. Karácsonyig a malacok kaptak még főtt takarmány tököt is, amikor ez elfogyott, főzött répával pótoltam. A malacok ujtól állandóan pusztulnak. Eddig 8 db. döglött meg és az életben maradtak alig szédelegnek, csipásak. A szögletes csontjaikra szinte reaszáradt a bőr és sántítanak. A fenti ételből annyit lehetnek, amennyit akarnak, de étvágytalanok.

Kérjük a rejtvény rovat fenti kérdését megválaszolni: *Mivel lehetett volna elkerülni? És hogyan gyógyíthatja jelenleg meg a megmaradt állatokat?*

A helyes válasz beküldői között 6 darab gazdasági tárgyú könyvet sorsolunk ki. I. díj 3 darab gazdasági tárgyú könyv. II. díj 2 darab gazdasági tárgyú könyv. III. díj 1 darab gazdasági tárgyú könyv.

Az „Erdélyi Gazda“ januári számában két fajta kukorica csövet közöltünk. Egy kései lófogu fajtát és egy korai keményszemű kukoricáét. Az első olyan vidékre való, ahol a szőlő biztosan beérik, a másik hidegebb vidékre. A korai fajta csutka alakja nem volt megfelelő, mivel nem hasonlított a hengerhez. Az ilyen kukorica szem és csutka közti aránya rendszeren alább van, mint 4 az 1-hez. A jó kukorica fajtákból 100 kg. csöves kukoricáról 83—87 kg. szemet fejthetünk le.

Helyes megfejtők: Nagy Sándor, Szentmiklóssy István, ifj. Czirjék István, Baunli József, Kuthi István és Kovács N.

Sorshuzás utján a következők részesültek jutalomba: Ujlaki Nagy Sándor Mezőköbölkut I. díj, Szentmiklóssy István Szalonta II. díj, ifj. Czirjék István Nagysármás.

Kitöltve az E. G. E. címére beküldendő.

Rendes tagsági kötelezvény.

Alíroított, mint az Erdélyi Gazdasági Egylet (Cluj, Str. A. Mureşan 10) rendes tagja, kötelezem magamat, hogy évenként az egylet Cluj-Kolozsvárt székelő pénztárába minden év január havában évi tagdíj 60 leit, azaz Hatvan leit befizetek.

Kelt (Románul, magyarul)

U. posta (Románul, magyarul)

Vármegeye (Románul, magyarul)

mint tanu.

rendes tag.
(olvasható aláírást kérünk)

mint tanu.

Foglalkozása:

Beküldő neve:

Buza: A külföldi lanya kereslet nem gyakorolt különösebb befolyást a belföldi piacra. Néhány napig itt is meglehetősen csend uralkodott a kormány attól tartott, hogy az árak zuhanni fognak. Éppen ezért ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága, mely fontos határozatokat léptetett életbe. A buza minimális árát továbbra is vagononkénti 47.000 lejben állapította meg. Utasította a Cecopava szövetségi központot, hogy bármilyen mennyiségben vásároljon az állam terhére, ha az árak 47.000 lejnél esnének. A minisztérium becslése szerint az országban mintegy 50.000 vagon buza felesleg van. A rak táron lévő mennyiség kizárólag kiviteli célokat szolgál. A Cecopava azonban csak közvetlenül a termelőktől vásárolhat, a közvetítő kereskedelem kizárásával. Németország újabb buzavásárlási ajánlatokat tett, ezt azonban a kormány függővé tette a bor kivittel, illetve vásárlással. A hó utolsó napjain Constanában kötések történtek 76 kg-os buzára 54.000 lejjel, 78 kg-ért viszont 56.000 lejt fizettek 15 napos leszállítási időponttal. Ma Kolozsváron a buza ára 525—530 lej.

Kukorica: Előző számainkban többször jeleztük, hogy az ipari gyárak tömegesen hozzáálltak a szükségleteik fedezéséhez. A gyenge termés következtében aránylag kevés árut hoznak forgalomba és ezzel magyarázható, hogy a januári piac lanya irányzatában szilárdan tartotta magát. Ilyen körülmények között még a kiviteli tilalom sem befolyásolhatja különösképen az árakat. Minden bizonnyal újabb áremel-

kedés várható. Egyébként a kormány gazdasági bizottsága továbbra is fenntartja a kiviteli tilalmat. Figyelembe vették azt, hogy a gyenge termés mellett új áru csak 9 hónap múlva kerülhet a piacra. A kormány a Cecopavat biztatta meg az inséges területeknek kukoricával történő ellátásával. A szövetségi központ a megbízatása alapján mintegy 1500—2000 vagon kukoricát akar felvásárolni, 270—300 lejes mázsánkénti áron. Ma Kolozsváron a tengeri ára 340 lej.

Zab: Változatlanul szilárd. A külföld hatása nem érezhető, mert a termés a belföldi szükségleteket sem tudja teljes egészében fedezni. Az összes jelekből arra lehet következtetni, hogy további emelkedésre számíthatunk. Ma Kolozsváron a zab ára 525—530 lej, tehát a buzával egy színvonalon mozog.

Árpa: Szinte felesleges erről a cikkről sokat írni, mert nagyon kevés áru kerül a piacra. Különösen Erdélyben a gazdák egy része csak a kimondottan vett szükségleteiket tudják fedezni. Az ára csak névleges, mert attól függ, hogy a vevő mennyiért tudja beszerezni.

Bab: Az olasz vásárlások már több mint egy hónapja szünetelnek, pedig ez volt Románia legkomolyabb babpiaca. Természetesen áresés következett be. Azt viszont nem lehet tudni, hogy az olasz tartózkodó magatartás mennyi ideig érvényesül. Jelenleg a belföldi cégek vásárolnak constantjai rendeltetéssel. Ma Kolozsváron a tőzsdei ára 600 lej.

Lóhere-Lucerna: Ezzel a két cikkel a legképtelenebb üzleti alakulások történnek.

Most az a hír járja be az országot, hogy Amerika és Németország bizonytalan időre beszüntette a lóhere és lucerna vásárlásokat. Mivel a beszüntetés oka egyelőre még ismeretlen, így azt sem lehet tudni, hogy mikor kezdik meg a vételeket. Állítólag az ottani importőrök a jövő hónap elsejéig el vannak látva áruval s akkor újból kezdetét veszi a spekulációra történő beszerzés. A lucernát még vásárolják belföldi rendeltetéssel. Ezen a téren áremelkedésre számíthatunk. A lóhere ára feladó állomásokon (névlegesen) 21—22 lej. A cerna ára 40 lej.

BORPIAC.

Nagy általánosságban lanyhasággal találkozunk, de az árak mégis szilárduló utat jeleznek. A termelők tekintélyes része tartózkodó. Említést tettünk arról, hogy a kormány a buzakivittel függővé teszi a borvásárlásoktól. Hivatalos helyen komoly áremelkedést várnak. Egyébként Németország már eddig 100 vagon alkoholizált bort vásárolt Romániából (a Cuvantul című napilap 1938 január 25-iki számának a kormány gazdasági bizottság üléséről szóló közleményéből vett adat) literenkénti 10 lejes áron. A Cecopava jelenleg 2000 vagon egyöntetű minőségű bor kivitelét készíti elő Németországban.

Árak: Odobești 10 maligános parasztborok 3.50—4 lej literre. Bojár nagytermelők 12 maligános bora 6—12 lej, két éves termésért 10—16 lejt fizetnek. Az árak feladó állomásokon értendők.

Valea Călugăreasca: Minőség borokban való kínálatról alig lehet beszélni. Jó borokért 7—10 lejt fizetnek.

Tőzsdei árak

Január hó utolsó hetéből. Árak tőzsdel helységekben értendők.

Tőzsde helysége	Buza	Rozs	Kukorica	Árpa	Zab	Mák	Fehérbab	Napralforgó	Lóhere mag	Lucerna mag	Lóhere és lucerna széna	Széna	Megjegyzések
Kolozsvár	530	—	340 360	425	510	—	600	—	22	40	190	170	
Nagyvárad	520	—	300 330	420	500	—	—	—	2	40	—	—	
Temesvár	510	—	320	460	460	—	—	—	—	—	—	—	
București	555	503	350	400	485	—	—	—	—	—	—	—	
Szatmár	515	—	330	405	500	—	—	—	—	—	—	—	
Arad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

A Drágășani piac lanya. A termés gyengébb az előző évinél, 9—1/210 maligános az áru. Paraszborokért 4.50—6.50-t ígérnek. Nagytermelők viszont 9—10 lejt kapnak feladó állomásokon literenként. Erdélyhegyalján a minőség borok 12—16 lej között váltakoznak. Újabb jelentések szerint a Csehszlovákia felé irányuló borkivitel szünetel, mert a 13 maligánon felüli borokra újabb beviteli illetékeket róttak ki. Tekintettel arra, hogy Csehszlovákiában csak 13 maligánon felüli borokat szállítottak, az ottani piacunkat egyelőre elveszítettük. A Németországgal létrejött egyezmény értelmében 1.000.000 német Márka értékben vásárolnak borpárlat készítésére alkalmas borokat, III.-kenti 30 Márkás áron ab német határállomás. (Excelsior 1938 február 22-iki számából, IV. oldal.)

Állatárak Kolozsvárt. Sertés, élősúly, prima export anyag 24—26 lej, belföldi zsirsértés 22 lej. Hussertés mangalica 19 lej, Yorksirei 20 lej. Rüdeg beállítani való 10 hónapos süldő 23—25 lej. Fejős tehén szavatolással napi 20 liter tejjel 14.000 lej, 16 liter tejjel 12.000 lej. Fehér igásókor párja 14—20.000 lej, kitartott jármás simmentáli ökor párja 24.000 lej, hizlalt tehén 13—14 lej kilogramja, prima 15 lej kg-ja, növendék állat kg-ja 16—17 lej, szopóborju

22 lej. Export hizlalt ökor 16 lej, bárány kg-ja 50 lej..

Február havi állatvásárok.

1. Bereck, Dés, Öszvény, Nagyekemező, Teke, Turterebes.
2. Batta, Tyukó, Hátszeg, Zarándnádás, Szalár.
3. Egeres, Aranymező, Barót, Aranyosgyéres, Katona, Ditró, Magyaros, Prezmér, Somkerék.
4. Belényes, Szebenkákova, Muzsna, Alsószopor, Vasko.
5. Arfeiu, Küküllőnádás, Aknasugatag, Sängeorz-Bái, Tasnád.
6. Szamoskrassó, Királydaróc, Alsósimánd.
7. Papolc, Alsósimánd, Nyárádköszvényes.
8. Erdőd, Törökfalva, Csizér, Temesfüves, Lugos.
9. Hosszufalu.
11. Omlás, Kovászna, Zsibó, Tatrang.
12. Bunesti, Halmagy, Sárköz, Vingárd.
13. Topánfalva, Remetemező, Szilágyosmlyó, Felsőtyukos.
14. Eczél, Homoródszentmárton, Soborsin.
16. Nagyajta, Kibéd, Jára, Nagyteremi.
17. Nagyzsám, Mócs.
18. Szász-Szentlászló, Csikszereda, Szászrégen, Nagyszalonta.

19. Halmi.

20. Alczina, Krasznabélték, Aranyosmedgyes, Csikszereda, Rékás, Tövis.

21. Nagyborosnyó, Székelykeresztur.

22. Kiskend, Nagysink, Nyárádszereda, Radna.

23. Homorodbene.

24. Borsa, Gyergyóújfalu, Szerdahely, Petercse, Szék.

25. Szilágycseh, Székelyudvarhely, Székelyhid, Sepsiszentgyörgy.

26. Beregszász, Kápolnokmónostor, Szinéváralja, Bégahosszszupatak.

27. Drágos, Pankota.

28. Nagykömlős, Bántolmács.

HIREK

Halálozás. Dr. Elekes Dénes ügyvéd, a Román Királyi Koronarend lovagja, egyházi tanácsos, életének 58-ik évében, december hó 26-án, I. G. Pusca-Székelykereszturon elhunyt. Dr. Elekes Dénes tevékeny részt vett a székelykereszturi unitárius főgimnázium és gazdasági iskola ügyeinek vezetésében, mint azoknak felügyelő gondnoka. Hű fia volt egyházának és lelkes munkása közéletünknek. Holttetését a főgimnázium előcsarnokában ravatalozták fel és december hó 22-én helyezték örök nyugalomra. Utolsó útjára, családján kívül barátainak és ismerőseinek nagy tábora kísérte el. Legyen emléke áldott, pihenése csendes.

Ajánlok — méltányos árak ellenében
gyümölcsfát,
szőlőültványt,
amerikai alanyveszőket

Vityé Károly

faiskola és szőlőültványtelepe
Cenadul Vechiu, Jud. Timiş-Torontal
Arjegyzéket kívánatra ingyen küldök
Falskolák kezeléséhez értő kertész állást kaphat.

Feloszlatták a mezőgazdasági kamarák választott tanácsait. A napokban törvényrendelettel feloszlatták az ország összes mezőgazdasági kamaráinak választott tanácsait és helyükbe, ideiglenes bizottságokat neveztek ki. Az új választások időpontját még nem tűzték ki.

A gyapott, só és petróleum ára. A kormány gazdasági bizottsága bejelentette, hogy rövidesen leszállítják a gyapott, só és petróleum árait. A gyapott eladást kiveszik a közvetítő kereskedelem

hatásköréből és a falusi fogyasztási szövetkezetek fogják a jövőben árusítani. Az árlészállításra vonatkozó törvény-rendelet még nem került nyilvánosságra s így az sem tudható, hogy hány százalékkal olcsóbbak az említett árucikkek.

300 vagon zsiradékot vásárolt Németország Romániából. A Prezentul jelentése szerint a napokban német kereskedelmi küldetés járt Bukarestben, akik hosszabb tárgyalásokat folytattak a kormány gazdasági tényezőivel.

Megállapodás jött létre, melyben többek között egy fontos tétel is szerepel, ami közvetlenül érinti a Mezőgazdákat. Németország 300 vagon disznózsiradék és 100 vagon szalonna.

Az ország 1937 évi aranytermése. A Nemzeti Bank közzé tette Románia 1937 évi aranytermésének kimutatását. Eszerint 5260 kg. és 72 dkg. tiszta aranyat termeltek a bányák 153,333.333 lej értékben. Az 1934-es adatokhoz viszonyítva 50 százalékkal emelkedett az évi termés.

APRÓHIRDETÉSEK

Erdőmérnök családtalan, beszél román, magyar, német nyelvet, teljesen munkabíró, az erdészet és a vadászat minden ágában 35 évi gyakorlati ismereteivel állást keres szerény igények mellett, vagy vállalja erdőgazdaságok ellenőrzését, kitermelését, összes szállítási berendezésének tervezését, építését, vadászterület berendezését, organizálását. Cim a kiadóban. 12

Találmányaim szabadalmazására olyan társat keresek, aki részesedés ellenében a szabadalmazás költségeit fedezné, cim a kiadóban. 15

Magyaros rátét verandakészletek (terítők, függönyök, párnák, konyhaesikók) szabását varrását, azonkívül monogramhímzést hozott minták után is vállal: Galambos Vanda Cluj, Strada Bratianu 33. 11

Borszűrőt keresek megvételre. Részletes ismertetést Nagy Zoltán Iliá, jud. Hunedoara címre kérek. 21

6 holdas kert országot mellett szoba-konyha, vizilakás halastóval eladó, Vasutállomás 200 méterre. Értekezni lehet: Szilágyi Ferenc Coldău, pu. Becean, jud. Somes. 23

Tordai gazdakör ajánl vérfrissítésre Rhod és Plymouth tisztavérű fajkakasokat 200-300 lejes árban. A kakasok ellenőrzött tenyészetek leszármazottai, sőt import állatok is vannak. Tenyésztőjásokat vidékre is szállít márciustól kezdődőleg darabonként 10 lejért. 166

Eladó Diosig in Bihor két katasztrális hold szőlő teljesen beültetve, „új, lakható“ épülettel, pince és minden hozzáférhető felszereléssel a vasuti állomás közelében. Értekezni Oradea, Str. General Holban No. 14. Kuglis János. 9

Eladó jó állapotban Hofherr-féle 900 mm. eséplő, Clayton-féle herédörzslő és Hanomag-tractor. Értekezni Krausz Ödön Tg. Mureş, Str. Călăraşilor 11. 7

Eladó: „Szőlős kertek királynéja“ nemes vessző ojtásra. 50 cm. hosszban bemérve, darabonként 2.50 lej. Megrendelhető legkisebb mennyiségben is Gróf Pongrácz István szőlőgazdaságából Cadea, jud. Bihor. 17

Eladó egy üzemképes állapotban lévő kéttetű körtárcsás „Oliver“ gyártmányú 221-M.D.S. -12 gyári jelzésű traktoreke. Cim: Szaesvay Sándor gazdasági elnök Camna pu. Silindia, jud. Arad. 14

Kiadó részes művelésre Sepsiszentgyörgyön lakó és gazdasági épületekkel jól felszerelt 25 holdas prima birtok 3 hold gyümölcsösrel és 3 hold bolgár kertet. Cim: Dr. Márkos Györgyné Cluj, Str. Ady Endre 1. 8

„Több gazdakör“ szeretne — nagyobb tételben — mangalicamalacokat venni, - 8-10 heteseket. A malacok januári, februári, vagy márciusi születésűek lehetnek. Kérünk árajánlatokat az Erdélyi Gazda kiadóhivatalába. 16/a

Figyelem! Répavágók, szecska-vágók, darálógépek, takarmányfüllesztők, csirkekeltegőgépek és minden más gazdasági gépek beszerzése előtt kérjen ajánlatot. Schoppelt Ottó Cluj, Calea Reg. Carol 106. Használt triör és tárcsaborona eladó. 153

Kováts Géza Baia-Mare (Nagybánya) fajbaromfi telepén állandóan kapható tisztafajban tenyésztett Rhode Island, ugy tenyészállatok mint tenyésztojás. Továbbá örvös fácán tavaszi szállításra, és őszi szállításra kiszínesedett tenyész törzsek. 13

A Máriaffi marosszentgyörgyi uradalomban február 15-i belépéssel gazdasági szakiskolát végzett gyakorlattal bíró, nőtlen gyakornok kerestetik. Havi 600 lej és teljes ellátás. Ajánlatokat Sângeorgiu de Mures, pu. Tg-Mures.

Keresek szakképzett gyümölcsös, szőlő- és pincekezelőt. Pályázatok okmánymásolatok, személyi adatok és igények megjelölésével küldendők gr. Dégenfeld gazdasága Ardusát. 25

Megvételre keresünk gazdakörök számára használt, de jó állapotban levő tárcsás boronát, vetőgépet és triört. Cim: Biró József Sármas, jud. Cluj.

Allást keres 27 éves nőtlen. gazdasági ispán. „Gazdász“ jellegre a kiadóba. 26

Eladó szarvaskerep mag. Cim Betegh Tamás, Aiud. 26

Használt borszivattyu 1½ colos eladó. Alkalmi vétel. Cim: Klusich János Cluj, Str. Masaryk 21. 81

Allást keresők

Allást keres 49 éves, nős, gazdasági szakiskolát végzett gazdaságtiszt, nagy gyakorlati ismerettel. A gazdaság minden ágában jár-tas. Megkeresés az E.G.E. címére küldendő. 185

Allást keres 26 éves, román. kath. nőtlen ispán. Cím a kiadóhivatalban. 182

Okleveles Gazda, 29 éves, nőtlen, ajánlatokkal elhelyezkedne. Cím: Balázs András Nireş, p. u. Dej. 181

Allást keres 30 éves tisztartó, nős, gazdasági iskolát végzett, józan életű, szorgalmas. Cím: Abrán Sámuel Hotoan, pu. Să-tău, jud. Sălaj. 18

30.000 lej értékű ingatlan garanciával birtokvezetői állást keresek; esetleg ellátással. Koc-sács Zsigmond Arad, Str. Sft. Gheorghe 17. 20

Allást keres a gazdaság minden ágában jártas 45 éves gazdaságtiszt, több évi gyakorlattal, lehetőleg Kolozsvárhoz közel. Cím a kiadóban. 22

Gyakorlott nős ispánt keresek március 1-től, Tövisen lévő 140 holdas mező, szőlő és kertgazda-ságom vezetésére. Dr. Müller Zoltán Aiud, Str. Mihai Vitea-zul 49. 19

Keresek március 15-re egy megbízható, becsületes, jó munkabíró, lehetőleg római katolikus kertészt, ki a gyümölcsés-zethez, konyhakertészhöz és szőlészethöz egyaránt jól ért. Fi-zetés megegyezés szerint. Cím a kiadóban. 10

FŐMUNKATÁRSÁK:

Dr. Asztalos Sándor, Br. Atzél Ede, Bartha Gy., Dr. Gróf Bethlen László, Gr. Bethlen Gábor, Br. Bánffy Ferenc, Bodor Kálmán, Borocz L., Bikfalvy Ferenc, Csomós János, Dóczyiné Berde Amál, Dánie Elemér, Dr. Eöry István, Dr. Gaál Alajos, Dr. Gergel Endre, Gyalui Sándor, Gyarmathy Piroska, Haáz Rezső, Hirsch Ernő, Koppány Rezső, Korponay Kornél, Korponay

Ferenc, Koós Károly, Kamarási Szász Ferenc, Dr. Konopi Kálmán, Br. Kemény János, Klözel Oszkár, Mikó László, Dr. Nagy Endre, Nagy Miklós, Telegdy László, Dr. Oberding J., Dr. Parádi Kálmán, Dr. Péter Béla Pohl Béla, Szeghő Dénes, Dr. Schilling Dezső, Schöppner Sámuel, Seyfried Ferenc, Stief Ottó, Dr. Szentkirályi Samu, Tauffer Ferenc, Tempfl János, Veress I., Vita S.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Neodendrin-gyümölcsfakarbolineum

Minodrin-ásványolaj emulsió

Sotor-hernyóenyv

Avenarius-oltóviasz

Pomrin-vértetükátrány

utólérhetetlen minőségű gyártmányai a

Moskovits Ipartelepek Rt.

Növényvédelmi osztályának, Oradea.